

ΜΕΓΑΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Σήμερα είνε τὰ γενέθλια τῆς Φιφῆς, τῆς κούκλας τῆς Μαρριάνθης· διότι σήμερα ἔγεινε σωστὸς χρόνος ἀπ' οὗ τῆς τὴν ἐχάρισαν τὴν κούκλαν τῆς· δι' αὐτὸ καὶ ἡ Μαρριάνθη ἔκαμε μεγάλον τραπέζι καὶ ἐπροσκάλεσε καὶ τὴν ἐξαδέλφην τῆς Χρυσούλαν.

Ἄλλὰ μήπως νομίζετε ὅτι μονάχα αὐταὶ αἱ δύο θὰ καθήσουν εἰς τὸ τραπέζι; Διό-

ΒΤΟΣ Ε'.

λου. Πρώτα πρώτα θά καθήση ή Φιφή, αφού δι' αυτήν ίσα ίσα γίνεται τὸ τραπέζι, ἔπειτα ὁ Βελουδοτόμαρος, ὁ ἐλέφας, ἔπειτα ἡ Μαυρίκα — προσοχή νά μή τήν πάρει δια Μαρίαν — τὸ κατάρμαυρον γατάκι τῆς Μαριάνθης, καὶ τέλος ὁ Φοῖβος, τὸ εἰμορρο σκυλάκι τῆς Χρυσούλας, τὸ ὁποῖον ἦλθε μαζί με τὴν μικρὰν κυρίαν του εἰς τὸ γεῦμα.

Ἀπλόνουν τὸ τραπέζομάνδουλον ἐπάνω εἰς ἓν μικρὸν τραπέζακι. Ἡ μητέρα τῆς Μαριάνθης τῆς ἔδωκε τὴν ἀδειαν νά πάρη ἀπὸ τὰ καλλίτερα τῶν πιάτα, ποτήρια ὕψηλά καὶ μίαν φιάλην. .. κρασί νομίζετε; Ὁχι! τὸ κρασί τὸ ἔπιεν ὁ πατέρας τῆς καὶ ἡ μητέρα τῆς· διὰ τὴν Μαριάνθην καὶ τοὺς προσκεκλημένους τῆς ἐγέμισαν τὴν φιάλην με λεμονάδα.

Τὸν Βελουδοτόμαρον τὸν καθίζουν ἐπάνω εἰς ἓν ὕψηλόν καὶ φουντωτὸν κάθισμα διὰ νά φθάνη ἕως εἰς τὸ τραπέζι, ἡ Μαυρίκα εἶνε ἀντίκρου τοῦ ἐπάνω εἰς ἓνα καθισματάκι καὶ αὐτή. Ἡ Χρυσούλα δένει ἓνα χειρόμακτρον εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ Φοίβου, ὁ ὁποῖος οὔτε κλαίει, οὔτε μούτρα κάνει, διότι εἶνε πολὺ καλοαναθρεμμένον σκυλάκι. Παρατηρήσατε τί σοβαρότητα πού τὴν ἔχει. Δὲν σὰς φαίνεται πὼς θά ἐβγάλη κανένα λόγον;

Ἡ Μαριάνθη καθήται ἀντίκρου εἰς τὸν Φοῖβον, ἔχει τὴν Φιφήν εἰς τὰ γόνατά τῆς καὶ τὴν ταγίζει. Ἄλλ' ἡ Μαυρίκα δὲν ἔχει ἀνάγκη νά τὴν ταγίσουν. Τὸ μισοἀδείασε ἡ πονηρὰ τὸ πιάτο τῆς, διότι τῆς ἀρέσκει πολὺ, πάρα πολὺ τὸ ριζόγαλον, ὅταν εἶνε γλυκὺ καὶ ἔχη καὶ κανέλλαν ἀπὸ πάνω.

Ὁ Βελουδοτόμαρος ὅμως δὲν βιάζεται τόσο· τοῦ ἔδωκαν καὶ αὐτοῦ ριζόγαλον, καὶ ἡ προβοσκίς του — ἡ μεγάλη του γυριστὴ μύτη με τὴν ὁποῖαν τρώγει, διότι ὁ ἐλέφας τρώγει με τὴν μύτην του! — ἡ προβοσκίς του εἶνε μισοβουτημένη μέσα εἰς τὸ πιάτο. Ἄλλὰ δὲν τὴν στριφογυρνᾷ ἀκόμη νά τὴν φέρη εἰς τὸ στόμα του. Ὁ Βελουδοτόμαρος ἔχει καλὴν ἀνατροφήν, καὶ εἰξεύρει ὅτι διὰ ν' ἀρχίσῃ τὸ γεῦμα πρέπει νά καθήσουν αἱ κυρίαί, καὶ ἡ Χρυσούλα ἀκόμη περιποιεῖται τὸν Φοῖβον.

Ὡ! νά τέλος πάντων ἐκάθησε καὶ ἡ Χρυσούλα, καὶ ὅλοι πλέον τρώγουν αὐτὰ τὰ ὠραία πράγματα πού εἶνε ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Γελοῦν, λέγουν ἀστεία· ἔπειτα πίνουν εἰς ὑγείαν τῆς Φιφῆς. Ἐδιάβασα εἰς ἓν βιβλίον, ὅτι οἱ ἐλέφαντες εἰμποροῦν νά κρατήσουν ἓν ποτήρι με τὴν προβοσκίδα των, δὲν εἰμπορῶ νά σὰς βεβαιώσω ἂν κάμνη τὸ ἴδιον καὶ ὁ Βελουδοτόμαρος, διότι μοῦ δείχνει, ὅπως καὶ εἰς σὰς βέβαια, τὰ ὀπίσθιά του. Εἰμπορῶ ὅμως νά σὰς βεβαιώσω, ὅτι εἰς τὸ τραπέζι ἔφαγαν ὅλοι με τὴν μεγαλειτέραν ὀρεξίν, ἐγέλασαν με ὅλην των τὴν καρδίαν, καὶ εὐχαριστήθησαν πολὺ. Ἄλλὰ ἡ Μαυρίκα ἀφήκε τὴν συντροφίαν καὶ ἐπῆγε καὶ ἐξαπλώθηκε εἰς ἓνα καναπέ, ὡς γατουδάκι πού ἔφαγε καλὰ καὶ ἐχόρτασε καὶ θέλει νά χωνεύσῃ. Ὁ Φοῖβος ὅμως μένει εἰς τὴν θέσιν του καὶ κάμνει ἀκόμη τὸν σοβαρό, ὅπως καὶ ὁ Βελουδοτόμαρος ὁ ὁποῖος οὔτε κὰν γυρνᾷ νά μὰς ἰδῇ με τὰ μικρά του καὶ πονηρὰ ὀμμάτια. Ἡ Χρυσούλα εἶνε κατευχαριστημένη ὅπως ἡ Μαριάνθη, ἡ ὁποία σκοπεύει καὶ τοῦ χρόνου πάλιν νά ἐορτάσῃ τὰ γενέθλια τῆς Φιφῆς τῆς.

Νά σοῦ ζήσῃ λοιπόν, καὶ τοῦ χρόνου ἡ Φιφή σου, Μαριάνθη, καὶ νά μή σοῦ πάθῃ κανένα κακό... πρὸ πάντων ἀπὸ τὰ χέρια σου! Καὶ ὅταν τοῦ χρόνου ἡ Μαργαρώ ἡ ὑπερέτριά σας σηκώσῃ τὸ τραπέζι, ὅπως ἀπόψε, τὰ πιάτα, τὰ ποτήρια καὶ ἡ φιάλη νά μή ἔχουν τίποτε μέσα, ὥστε ν' ἀπορήσῃ καὶ αὐτὴ με τὴν ὀρεξίν τῶν προσκεκλημένων σου καὶ πρὸ πάντων τοῦ Βελουδοτόμαρου καὶ τῆς Φιφῆς.

Η ΘΕΡΜΑΣΤΡΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Πόσον ὠραία, πόσον γρήγορα ταξιδεύει κανεὶς... με τὸ δάκτυλον! Ὅταν ἔχη ἓνα γεωγραφικὸν χάρτην ἔμπρὸς του, εἰς μίαν στιγμὴν, με ἓν τράχηγμα τοῦ δακτύλου του περνᾷ ὠκεανούς, τοὺς ὁποῖους τὰ γρηγορώτερα ἀτμόπλοια κάμνουν μῆνας νά περάσουν, περνᾷ βουνά, εἰς τὰ ἑποῖα ἴσως ἀκόμη δὲν ἐπάτησαν πόδες ἀνθρώπου, περνᾷ ἐρήμους γεμάτας ἄμμον, ἀπὸ τὰς ὁποίας μόνον κερβάνια ἀράβων με καμήλους περνοῦν, πηδᾷ ἀπὸ τὴν μίαν ἡπειρὸν εἰς τὴν ἄλλην, φθάνει εἰς τοὺς πόλους, κάμνει ἄνω κάτω ὅλον τὸν κόσμον.

Πόσον ὠραία, πόσον γρήγορα ταξιδεύει κανεὶς με τὸ δάκτυλον του!

Ἄλλὰ τώρα, ἀγαπητὴ μικρὴ μου ἀναγνώστα, τὸ δακτυλάκι σου δὲν τὸ θέλω διὰ τόσην μεγάλην περιήγησιν, ἀλλὰ δι' ἓν μικρὸν μόνον ταξιδάκι. Πάρε λοιπόν τὸν χάρτην τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, ἄρχισε ἀπ' ὅπου θέλεις, φθάσε εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Προποντιδος, καὶ ἐκεῖ ἀνάμεσα εἰς τὴν Ῥαιδεστόν καὶ εἰς τὴν Καλλιπόλιν, κάτω ἀπὸ τὸν Γόνον καὶ τὴν Χώραν, ζήτησε τὸ Μυριόφυτον.

Τὸ Μυριόφυτον εἶνε ἀρκετὰ μεγάλη κομπολίς, γεμάτη κήπους καὶ ἀμπέλια καὶ φυτὰ, ἀξία νά ἔχη τόσο ὠραῖον ὄνομα. Ἐχει καλὰ σχολεῖα, ἀλλ' ἀπ' αὐτὰ περισσότερον, τώρα, μὰς ἐνδιαφέρει τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, καὶ ἀπὸ αὐτὸ πάλιν ἡ θερμάστρα του.

Ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ σχολεῖα δὲν ἔχουν θερμάστρας, ἐδῶ δὲν κάμνει τόσο κρύον τὸν χειμῶνα, ἀλλὰ εἰς τὴν Θράκην, ὅπου εἶνε καὶ τὸ Μυριόφυτον, ὁ χειμῶνας εἶνε περισσότερον χειμῶνας, τὸ κρύον περισσότερον κρύον, καὶ τὰ σχολεῖα ἔχουν τὴν θερμάστραν των καὶ ζεσταίνονται.

Ἀπὸ ὅλας ὅμως τὰς θερμάστρας περισσοτέρας συγκινήσεις αἰσθάνεται ἡ θερμάστρα τοῦ δημοτικοῦ σχολεῖου τοῦ Μυριόφυτου.

Ἀμα ἀρχίξῃ τὸ καλοκαίρι, ἀπὸ τὸν Μάρτιον, τῆς κάμνουν κομμάτια κομμάτια τὸν λεπτὸν λαιμὸν τῆς, ὁ ὁποῖος εἶνε τόσο μεγάλος ὥστε περνᾷ ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ παράθυρον, ἐβγαίνει ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖον γυρνᾷ πρὸς τὰ ἐπάνω, καὶ φθάνει ἕως εἰς τὰ κεραμίδια, καὶ ἔτσι δίχως λαιμὸν τὸ χονδρὸν καὶ βαρὺ σῆμά τῆς τὸ πηγαίνουν εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ σχολεῖου ὅπου τὸ κλείουν. Ἐκεῖ μέσα ἡ καυμένη ἡ θερμάστρα μένει ὡς εἰς τὴν φυλακὴν μῆνας ὀλοκλήρους μόνη, κατάρμονη. Αὐτὴ ἡ ὁποία εἶνε συνειθισμένη ὅλον τὸν χειμῶνα ν' ἀκούῃ φωνάς, θόρυβον, γέλωτας, καὶ νά βλέπῃ τριγύρω τῆς ζῶηρά παιδία, τώρα δὲν ἀκούει τίποτε· καὶ ἂν στρέψῃ νά ἰδῇ τριγύρω τῆς, βλέπει ἓν χαλασμένον θρανίον, ἓνα σπασμένον δεικτὴν, ἓνα πινάκα ἀναγνώσεως σβυσμένον ἀπὸ τὰς

σταλαγματιᾶς τῆς βροχῆς καὶ μίαν ἀράχνην ἡ ὁποία εἰς τὴν γωνίαν τοῦ τοίχου ὑφαίνει τὸν ἴσόν τῆς· ὅταν ὁ ἐπιστάτης τοῦ σχολεῖου ἀνοίγῃ καμμίαν φωνὴν τὴν ἀποθήκην, ἡ θερμάστρα παρατηρεῖ με περιέργειαν ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ ἀνοῖγμα τῆς θύρας· καὶ ὅταν βλέπῃ χελιδόνια νά πετοῦν με χαρούμενα κελαδήματα ἐπάνω εἰς τὰς γειτονικὰς στέγας, ὅταν βλέπῃ τὸν ἥλιον ζεστόν, ὡς φλόγα, νά θελῇ νά ἐμβῇ ἕως μέσα εἰς τὴν ἀποθήκην καὶ νά τὴν ζεστάτῃ ἀπ' ἔξω — ἐνῶ αὐτὴ εἶνε συνειθισμένη νά ζεσταίνεται ἀπὸ μέσα — ἀναστενάζει ἀπὸ τὴν θέσιν τῆς καὶ λέγει:

« Ἀχ! ἀκόμη καλοκαίρι εἶνε! »

Καὶ περιμένει· καὶ ἀπικράζεται με προσοχὴν διὰ νά ἀκούσῃ κατὰ τι καὶ ἐνοήσῃ τί μῆνας εἶνε· καὶ ὅταν ἀκούῃ ὅτι ἔξω τὰ παιδιὰ κρεμοῦν κερᾶσια εἰς τὸ αὐτίον των καὶ στρέφουν ἔπειτα τὸ στόμα των καὶ προσπαθοῦν νά τ' ἀρπάξουν με τὰ χεῖλη των καὶ ὅσα τὸ κατορθοῦν κτυποῦν τὰς χεῖράς των καὶ πηδοῦν καὶ φωνάζουν ἀπὸ τὴν χαρὰν των, ἡ θερμάστρα λέγει με τὸν νοῦν τῆς:

« Μάϊος θά εἶνε. »

Καὶ περιμένει· καὶ ὅταν ἀκούῃ τὰ παιδιὰ νά ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ἡ ὁποία εἶνε ἐκεῖ πλησίον εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ νά λέγουν πῶς ἐπέρασε τὸν ἄλλον εἰς τὸ κολύμβημα καὶ ποῖον ἀπὸ αὐτὰ εἰξεύρει τόσο πολὺ νά κολυμβᾷ ὥστε πηγαίνει ἕως μέσα εἰς τὰ πλοῖα τὰ ἀραγμαῖα μακρὰν ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιάν, ἡ θερμάστρα λέγει με τὸν νοῦν τῆς:

« Ἰούλιος θά εἶνε. »

Καὶ περιμένει· ἀλλὰ μίαν ἡμέραν δὲν ἀκούει τίποτε πλέον μέσα εἰς τὸ σχολεῖον, οὔτε τὰ παιδιὰ νά τραγουδοῦν, οὔτε τὸν διδάσκαλον νά κτυπᾷ τὴν βέργαν του εἰς τὰ θρανία, οὔτε τίποτε· τὸ σχολεῖον μένει δίχως φωνήν, δίχως ζῶην· ἡ θερμάστρα ἐννοεῖ ὅτι ἔγειναν αἱ διακοπαὶ καὶ ψυθιρίζει:

« Αὐγουστος θά εἶνε. »

Καὶ περιμένει. Περνοῦν κάμποσαι ἡμέραι· ἡ ὕρα τοῦ σχολεῖου ἔξαφνα ἀνοίγει, ἡ καμπάνα ἀρχίζει νά σημάτῃ — τὸ δημοτικὸν σχολεῖον τοῦ Μυριόφυτου ἔχει καμπάναν με τὴν ὁποῖαν προσκαλεῖ τὰ παιδιὰ πρῶτ' καὶ μεσημέρι εἰς τὸ μάθημα — ἀρχίζουν τὰ παιδιὰ νά διαβάξουν καὶ ἡ βέργα τοῦ διδασκάλου νά κτυπᾷ εἰς τὰ θρανία· ἀλλὰ καὶ ἔξω εἰς τὸν δρόμον τί βοή, τί κινήσις! ἡ θερμάστρα ἀκούει τὰ κουδοῦνια τῶν μουλαριῶν τὰ ὁποῖα κουβαλοῦν τὰ σταφύλια ἀπὸ τ' ἀμπέλια με δύο βυτία, τὸ ἐν ἀπ' ἐδῶ καὶ τ' ἄλλο ἀπ' ἐκεῖ, καὶ τὰς φωνὰς με τὰς ὁποίας εἰς τὸ πλαιγιὸν μαγαζεῖον πατοῦν τὰ σταφύλια εἰς τὸ πατητήρι, ἐβγάξουν τὸν μύστον, καὶ ρίπτουν τὰ τσίπουρα εἰς ἓνα μεγάλο, ἕως ἐκεῖ ἐπάνω, κάδον, καὶ ἐννοεῖ ὅτι ὁ τρύγος ἦλθε, καὶ ψυθιρίζει με ἓνα βαθὺν ἀναστεναγμὸν:

«Αχ! ὁ Σεπτέμβριος!»

Ἀπὸ τότε πλέον λεπτὸν, λεπτὸν μετρᾷ τὸν καιρὸν ποῦ περᾶ· καὶ περιμένει μὲ καρδιοκτύπι πότε ν' ἀνοίξῃ ὁ ἐπιστάτης τὴν θύραν διὰ νὰ ἰδῇ τί γίνεται ἔξω· καὶ ἅμα ἰδῇ ὅτι τὰ φύλλα μερικῶν δένδρων τὰ ὁποῖα εἶνε ἐκεῖ εἰς τὴν γειτονίαν ἀρχίζουν νὰ πίπτουν, παίρνει κάπως θάρρος· ὡ! ποῖα ἀνατριχίλα χαρᾶς τὴν πιάνει ὅταν ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ἀποθήκης ἀκούῃ τὰς προετοιμασίας τῶν χελιδονίων διὰ τὴν ἀναχώρησίν των, τὰ κελαδημάτα των, τὰ συχὰ των πτερυγίσματά, τὴν ἀνησυχίαν των, καὶ ἐν πρώτῃ ἔξαφνα παύει διὰ μιᾶς ὄλους ἐκείνος ὁ θόρυβος καὶ αἱ φωναὶ μένουσι δίχως φωνῆν, καὶ αἱ στέγαι ἔρημοι! Δὲν τὰ μοσεῖ ἡ θερμάστρα τὰ χελιδόνια· ὄχι, δὲν εἶνε τὸσον κακῆ· ἀλλὰ, τί τὰ θέλετε, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε φλοιοί, νὰ ζοῦν μαζί· τὰ χελιδόνια διώχουσι τὴν θερμάστραν, ὅπως ἡ θερμάστρα τὰ χελιδόνια, ἀλλὰ ὅταν φεύγου αὐτὰ, τοῦλάχιστον ταξιδεύουσι, πηγαίνουν εἰς ἄλλους τόπους, ἐνῶ ἡ καυμένη ἡ θερμάστρα μένει δίχως λαίμων, φυλακισμένη!

Ἡ μεγαλύτερα τῆς ὁμοῦς εὐτυχία εἶνε ὅταν τόχῃ ν' ἀνοίξῃ ὁ ἐπιστάτης τὴν θύραν, καὶ φυσήσῃ μέσα εἰς τὴν ἀποθήκην κανὲν κρύον ρεῦμα ἀέρος· ἐκεῖνο τὸ κρύον ρεῦμα τοῦ ἀέρος μὲ τὸ φύσημά του τῆς παίρνει ὅλην τὴν στενοχωρίαν τῶσων μηνῶν, τὴν δροσίξει, τῆς δίδει ζωὴν· διότι—παράξενον πρᾶγμα—ἡ θερμάστρα ἐνῶ ἡ δουλειὰ τῆς εἶνε νὰ ζεσταίνῃ ἀγαπᾷ τὸ κρύον· τότε ἐνῶ τανύζεται διὰ νὰ ξεμουδιάσῃ τὸ πιασμένον σῶμά της, ψιθυρίζει μὲ λαχτάραν:

«Αχ! τέλος πάντων! Αὐριον μεθῶριον θὰ μὲ βγάλουν!»

Καὶ πραγματικῶς, μόλις κάμῃ δυνατώτερον κρύον, ἔρχεται ὁ ἐπιστάτης μὲ τὸν καινιδυλανάπητην, τὴν καθαρίζουσι, τὴν σηκώνουσι, τὴν πηγαίνουν μέσα εἰς τὸ σχολεῖον, τὴν στήνουσι εἰς τὴν περυσινήν τῆς θέσιν, πλησίον εἰς τὴν ἔδραν τοῦ διδασκάλου· φέρουσι καὶ τὸν κομματιασμένον λαίμον τῆς, ταιριάζουσι τὸ ἐν κομματίον μὲ τὸ ἄλλο καὶ γίνεται πάλιν τὸσον μεγάλος, ὅστε φθάνει ἔως εἰς τὴν στέγην τοῦ σχολείου. Τότε ἀρχίζουν νὰ τὴν τρέφουσι τῆς ῥίπτουσι ξύλα πολλὰ εἰς τὴν κοιλίαν τῆς, καὶ ἐκεῖνη εἰς ὀλίγην ὥραν τὰ κάμνει στάκτην καὶ ἀπὸ τὴν ἄκραν τοῦ λαίμου τῆς ἔβγαίνει ἕνας μαῦρος καπνός, ποῦ τὸν διώχῃ ὁ ἀνεμὸς πότε δεξιᾷ, πότε ἀριστερᾷ καὶ δὲν εἰξεύρει ποῦ νὰ φύγῃ.

Μὲ τὴν χαρὰν τὴν ὑποδέχονται τὰ παιδιά τὴν θερμάστραν! ὅταν ἔρχωνται τὸ πρῶτ' εἰς τὸ σχολεῖον κατακρυφωμένα, ὡς νὰ ἐμβῆκε καὶ ἔμεινε μέσα εἰς τὰ κοντογούνα των, ἢ τὰ βαμβακερὰ βρακία των, ἢ τὰ ζιπούνια των τὸ κρύον τοῦ δρόμου, καὶ εἶνε κόκκινα αἱ μύται των καὶ ξεπαγιασμένα τ' αὐτὰ των, πλησιάζουσι εἰς τὴν θερμάστραν καὶ πυρόνουσι τὰ χε-

ράκιά των· τὸ κρύον φεύγει εἰς τὴν στιγμὴν ἀπὸ ἐπάνω των, ἔβγαίνει ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖον, εἰς τὸν δρόμον ὅπου ἦτο· καὶ τὰ παιδιά κάθηται εἰς τὸ θρανίων των, ἀνοίγουν τὰ βιβλία των καὶ εὐχαριστημένα ὡς νὰ τὰ χαδεύῃ γλυκὰ γλυκὰ ἡ ζέστη, ἀρχίζουν νὰ μελετοῦν. «Α! τί ὠραία ὅπου μελετοῦν! ἔξω ἄς κάμῃ ὅ,τι θέλει· ἄς εἶνε τὸσην τρικυμία ὅστε τὰ πλοῖα τὰ ὁποῖα ἔρχονται ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν νὰ μὴν εἰμποροῦν ν' ἀράξουν ἐμπρὸς εἰς τὸ Μυριόφυτον, ἀλλὰ νὰ πηγαίνουν μὲ μαζευμένα τὰ κανία των κάτω εἰς τὸν κάθον ν' ἀράξουν· ἄς φυσᾷ τὸσον δυνατὸς βορρῆς ἢ θρασκῆς ὅστε αἱ μωλωνάδες νὰ δένουν κλιτὸς ἀνεμαμύλους ποῦ εἶνε εἰς τὴν ἄκραν τοῦ Μυριόφυτου, διὰ νὰ μὴν ἀρπάξῃ τὰς φτερούγας των καὶ φύγῃ· ἄς βρέχῃ τὸσον πολὺ ὅστε νὰ καταιδῶσῃ καὶ τὸ Ρεῦμα καὶ ὁ Ποταμός, καὶ νὰ γεμίσουσι τὴν θάλασσαν μὲ τὸ κίτρινον καὶ ὡς ἴν λάσπη χρωῖμα τοῦ νεροῦ των· ἄς εἶνε καταχονισμένος ὁ Ἀη-Διᾶς, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν παγωνιά τὰ μαυροπούλια ἄς ἐμβαίνουν εἰς τὰ παλαιόσητρα διὰ νὰ σωθοῦν· ἄς εἶνε ὅ,τι θέλει· τὸ σχολεῖον εἶνε ζεστόν· τὰ ὕαλια τῶν παραθύρων ἰθρύνουσι ἀπὸ τὴν ζέστην, τὰ παιδιά μελετοῦν φωνηκτὰ μὲ ψιθυριδίαν τὸ μέθημά των, ἐνῶ ἡ θερμάστρα πυρωμένη, κατακόκκινη ἀπὸ τὰ πολλὰ ξύλα, ἀρχίζει καὶ αὐτὴ κατὰ νὰ ψιθυρίζῃ, ὡς νὰ μελετᾷ καὶ αὐτὴ κανὲν μάθημα, ἢ νὰ τραγουδῇ ἀπὸ τὴν εὐχαριστήσιν τῆς!...

Πόσον τὴν ἀγαποῦν τότε τὰ παιδιά τὴν θερμάστραν! πόσον τ' ἀγαπᾷ καὶ αὐτὴ ὅταν, ὡσαν νὰ τὰ φιλῇ, κάμνει νὰ βοδοκοκκινίζουσι τὰ μάγουλά των ὡς μῆλα καὶ νὰ λαμποκοποῦν τὰ ὀμμάτιά των.

Ἀπὸ ὅλα ὁμοῦς τὰ παιδιά τοῦ σχολείου ἡ θερμάστρα ἀγαπᾷ ἐν μικρὸν παιδίον ἕως ὅκτω ἔτων, ὄρφανόν ἐνὸς ναύτου ὁ ὁποῖος ἐπνίγη, ὅταν ἔπεσεν ἔξω εἰς τὴν Σαμοθράκην τὸ μυριόφυτον καράβι ποῦ ἐπῆγεν ἐκεῖ νὰ φορτώσῃ κάρβουνα. Τὸ καυμένον εἶνε τὸσον πτωχόν, ὅστε φορεῖ ἀμπαδένιο ἐπανωφοράκι καὶ πανταλονάκι ἀπὸ καραδόπανον καὶ ὀμοιάζει ὡς μούτσος· καὶ ὅταν κάμῃ κρύον πηγαίνει εἰς τὴν ἀκρογιαλιάν καὶ μαζεύει κατὰ ξυλάκια, κατὰ φρύγανα διὰ ν' ἀνάψουσι φωτίαν εἰς τὴν γωνίαν των, διότι ἡ δυστυχισμένη ἡ μάνα του δὲν ἔχει παράδες ν' ἀγοράσῃ βούκαις (καυσόξυλα) ὅταν τὰ φέρουσι μὲ τὰ μουλάριά των οἱ τούρκοι κονιάρηδες ἀπὸ τὰ χωρία των καὶ τὰς πωλοῦν· ἀλλὰ τὰ ξυλάκια καὶ τὰ φρύγανα ἢ καὶ αἱ ξηραὶ κληματισίδες τὰς ὁποίας φέρουσι ἀπὸ τὸ μικρὸν των ἀμπέλι ὅταν τὸ κλαδεύουσι, δὲν εἰμποροῦν νὰ κάμουν μεγάλην, ζεστην φωτίαν, καὶ τὸ κακόμοιρον ὄρφανόν, ὅταν κάθηται εἰς τὸ παραγῶνι δὲν εἰμπορεῖ νὰ ζεσταίνῃ τὰ χεράκια του καὶ τὰ ποδάκια του· δι' αὐτὸ συλλογίζεται τότε τὴν θερμάστραν, πῶς στέμεται πλησίον τῆς καὶ πυρόνεται, καὶ μὲ τί ἀγάπην τὸ ζεσταίνει τότε ἡ θερμάστρα! ἀλλὰ

καὶ αὐτὸ τὸσον πολὺ τὴν ἀγαπᾷ, ὅστε τὴν νύκτα, ὅταν κοιμᾶται εἰς τὴν ἀγκαλιάν τῆς μάνας του, καὶ τὸ κρύον ἐμβαίνει εἰς τὸ σπητάκι των ἀπὸ τὰς τρύπας, καὶ ἐκεῖνη τὸ σφίγγῃ διὰ νὰ ζεσταθοῦν καὶ οἱ δύο, τὴν βλέπει τὴν φλῆν του θερμάστραν εἰς τὸν ὕπνον του, ὅτι ἔρχεται ἐκεῖ κοντὰ εἰς τὸ στρώμα του, καὶ ζεσταίνει— ὄχι τί καλὰ!— ὄχι μόνον αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ τὴν καυμένην του τὴν μάναν, καὶ τῆς βοδοκοκκινίζει τὰ κίτρινα ἀπὸ τὴν λύπην μάγουλά τῆς, καὶ τῆς κάμνει νὰ λαμποκοποῦν τὰ ὀμμάτιά τῆς, τὰ ὁποῖα εἶνε στυσμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα· καὶ ὅταν τὴν ἀλλῆν ἡμέραν ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον, ὡς νὰ

ἐννοῇ ἡ θερμάστρα τί ὄνειρον εἶδε τὸ ὄρφανόν τὴν νύκτα, τὸ ζεσταίνει τὸσον πολὺ ὡς νὰ θέλῃ νὰ τοῦ δώσῃ ἀπὸ τὴν ζέστην τῆς νὰ ὑπάγῃ καὶ εἰς τὴν μάναν του, διὰ νὰ μὴ κρυώῃ.

«ὦ! πόσον εὐτυχῆς εἶνε τὸν χειμῶνα ἡ θερμάστρα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τοῦ Μυριόφυτου!

Αὐτὰς τὰς ἡμέρας μοῦ εἶπαν ὅτι τὴν ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν ἀποθήκην τῆς, ἔβαλαν τὸν λαίμον τῆς καὶ τὴν ἔστησαν εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὴν παλαιάν τῆς θέσιν, διὰ νὰ ζεσταίνῃ τὰ παιδιά.

ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

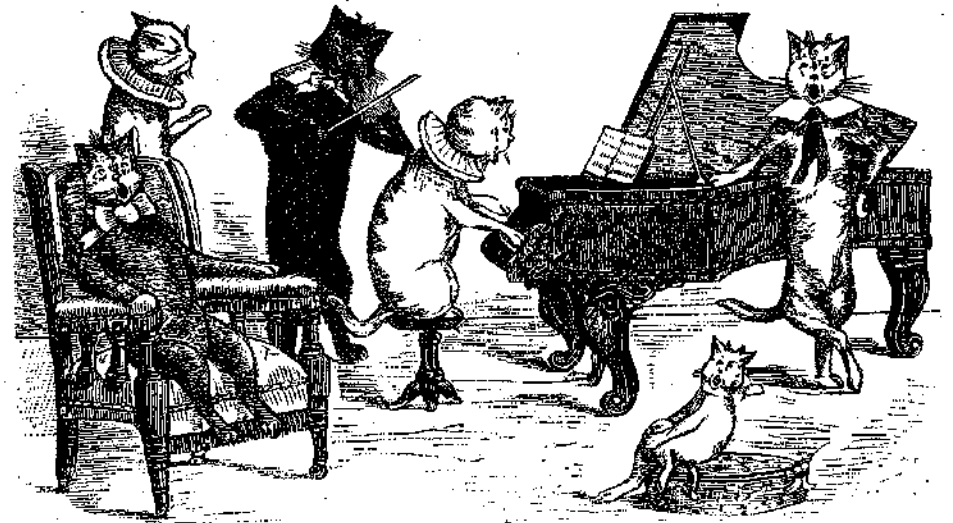
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΓΑΤΩΝ

Ἀπὸ ποτιτῖα παχουλά χορτάτοι,
Φιλόμουσοι κ' εὐαίσθητοι πολὺ,
Τὸ ρέξανε 'ς τὸ γλέντι ἔξῃ γάτοι
Κι' ἀκουμπανιᾶρει ὄλους ἢ Αἰλή.

Στὴν πολυθρόνα ἕνας ξαπλωμένος,
Ὁ ἄλλος 'ς τὸ σκαμνάκι καθιστός,
Ὁ ἄλλος εἰς τὸ πιάνο ἀκουμπισμένος
Φωνάζει σὰν βαρύτενος σωστός.

Ἄλλος σηκώνει ἀπ' ἐκεῖ τὸ χέρι,
Βαστᾷ τὸν χρόνον 'ς ὄλους γενικῶς,
Γιατὶ τῆς νόταις πεῖδ καλὰ τῆς ξέρει
Σὰν δάσκαλος ἢ ἀρχιμουσικός.

Ὁ Ἀραπάκος παίζει τὸ βιολῶνι
Κι' οἱ ἄλλοι μ' ἀρμονία καὶ χαρὰ
Εἰς τὰ ποτιτῖα ψάλλουσι τραγουδάκι
Κουνώντας τὴ μεγάλην των οὐρά:

« Πᾶστα φιοτίκι
» μακρὸ ποτιτῖκι
» καὶ παχουλό,

» Ὅταν μου πέσης
» πόσω μ' ἀρέσης,
» πόσω γελῶ.

» Ἐδῶ σὲ διώχῃ
» ἐκεῖ σὲ σπρώχνῃ
» χρυσῆ δουλειά!

» Μιά σὲ τσακῶν,
» καὶ μιά σὲ χῶνῃ
» μέσ' στὴν κοιλιά ».

ΓΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΔΙΑΤΙ ΓΕΛᾶ Η ΣΕΛΗΝΗ

Ι αστρονόμοι, οί οποίοι εἶνε πολλοὶ σπουδαῖοι ἄνθρωποι, δὲν τὸ γράφουν εἰς τὰ βιβλία των, ἀλλὰ σεις δίχως ἄλλο θὰ τὸ παρατηρήσατε, ὅτι γελᾷ ἡ Σελήνη.

Ἄλλὰ διατί γελᾷ;

Πολλὰς φορές ἐσκέφθη καὶ νομίζω ὅτι τέλος πάντων τὸ εὗρηκα. Ἀκούσατε νὰ σᾶς τὸ εἶπω.

Ἡ Σελήνη ἀπὸ τὰ ὕψηλά, ὅπου εἶνε, ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶνε δίχως σύννεφα, βλέπει ἕως κάτω εἰς τὴν Γῆν· καὶ ἀφοῦ βλέπῃ, ἔχει βέβαια δίκαιον νὰ γελᾷ μὲ ὅσα μᾶς συμβαίνουν· θὰ σᾶς εἴτῃ, πιστεῦθω, κάποτε νὰ τρέχετε εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἴτε μέσα εἰς τὰ δένδρα, εἴτε εἰς τὸν δρόμον· εἶδετε τότε τί ἔκαμεν ἡ Σελήνη;

Ἐπρόχρατε, ἔτρεχε κατόπι σας καὶ ἡ Σελήνη ἐστέκασθε λαχανοαγόμενοι; οὐκ ἐγαμογελοῦσε· ἐτρέχατε πάλιν; ἔτρεχε πάλιν καὶ αὐτή. Ἐπερνοῦσεν ἐν σύννεφον· μίαν στιγμὴν ἐγένετο ἀφαντῆ, τὴν ἐζητοῦσατε· ἐχώνετο ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος καὶ ἐγελοῦσε μὲ πονηρίαν καὶ κατευχαριστημένη ὅτι δισεκέδασε τόσον καλὰ μὰς σας.

Δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ κυττάζετε ὕψηλά ὅταν τρέχετε. Διότι καμμίαν φοράν πίπτετε. Καὶ ὅταν εἴσθε γενναῖοι, σηκώσεθε καὶ γελᾶτε σεις πρώτοι, τὴν παρατηρεῖτε, γελᾷ μὰς σας.

Ἄλλὰ ἂν σηκωθῆτε καταθυμωμένοι, μὲ τὰ κλαύματα, ὅ τότε γελᾷ περιπαικτικά, γίνεται κακὴ καὶ φαίνεται ὡς νὰ σᾶς λέγῃ:

—Τί κουτό παιδί!

Καὶ γελᾷ τόσον πολὺ ὥστε νομίζει κανεὶς ὅτι θὰ γελᾶσθῃ φωνακτᾶ.

Πόσα παιδιὰ φρόνιμα καὶ κακὰ βλέπει καὶ κρίνει εἰς μίαν μόνην βραδυάν. Καὶ πόσα βλέπει νὰ περνοῦν ἀπ' ἐμπρὸς της, εἰς τὰ μακρινὰ της ταξείδια, ἀπὸ τὸν μικρὸν Ἀθηναῖον, τὸν ὅποιον ἀπαντᾷ εἰς τὰς Ἀθήνας, ἕως εἰς τὸν μικρὸν ἀραπάκου, τὸν ὅποιον εὕρισκει εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἢ τὴν Ἀμερικὴν.

Ποῖαν ἰδέαν ἔχει διὰ τοὺς ἀραπάκου, ἡμᾶς δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει· ἔχει τόσα νὰ ἰδῇ εἰς ἡμᾶς, ὥστε δὲν μᾶς μέλει διὰ τὰ ξένα.

Σᾶς παρατηρεῖ μὲ πολλὴν προσοχὴν ἡ Σελήνη εἶνε φίλη σας ὅταν εἴσθε φρόνιμοι, ἀλλὰ δὲν ἀγαπᾷ τὰ κακὰ καὶ κακοαναθρεμμένα παιδιὰ.

Ἡ μικρὰ μου φίλη Ἀνδρονίκη εἶνε πολλὸ φοβητάρια! Εἶνε μόνη εἰς τὸ δωμάτιον καὶ εἶνε εἰς τὰ σκοτεινά, διότι ἐπῆραν τὸ φῶς. Μία ἀκτίς τῆς Σελήνης ἐμβαίνει ἀπὸ τὸ παράθυρον, ἀλλ' αὐτὴ δὲν φθάνει διὰ νὰ φωτίσθῃ ὅλον τὸ δωμάτιον, ἀλλὰ φθάνει νὰ

τῆς δελεῖ διάφορα παράξενα πράγματα, φανταστικὰ σχήματα, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια κανεὶς δὲν βλέπει τὴν ἡμέραν καὶ τὰ ὅποια μόνον οἱ φοβητάρηδες βλέπουν.

Ἡ ἱματιοθήκη γίνεται τοῦλάχιστον ἐλέφας! καὶ τί εἶνε ἐπάνω ἀπ' αὐτήν; Ἔως τώρα ἦτο ἡ φιάλη τοῦ νεροῦ, ἀλλ' ἀπ' ὅτου ἡ Ἀνδρονίκη ἔμεινε μόνη καὶ δίχως φῶς, ἡ φιάλη μετεμορφώθη εἰς φανταστικὸν ζῶον μὲ μικρὰν στοργυλὴν κεφαλὴν καὶ μεγάλον λαμόν, τὰ ὅποια κἀμὸν σκιάζον εἰς τὸν τοῖχον!

Θὰ ἦτο εὐκολον πρᾶγμα νὰ εἶπῃ ἡ Ἀνδρονίκη:— Εἰξεύρω ὅτι αὐτὸς ὁ ἐλέφας εἶνε ἡ ἱματιοθήκη μου καὶ τὸ ζῶον αὐτὸ μὲ τὸν μεγάλον λαμόν εἶνε ἡ φιάλη μου. Ἄλλ' ἡ μικρὰ φοβητάρια τὰ χάνει· τῆς περνοῦν ἀπὸ τὸν νοῦν τῆς ὅλο τρελλαὶ καὶ ἀνόητα ἰδέαι.

Τὴν κρατεῖ ἕνας φόβος! ἂν ἐτολμοῦσε θὰ ἐφύναζε! Τέλος πάντων, ζαρβῆνε κάτω ἀπὸ τὸ παπλωματάκι της, καὶ κρατεῖ τὴν ἀναπνοὴν της, ὡς νὰ ἐσκοπευεν ἡ ἀθῶα ἐκεῖνη ἱματιοθήκη νὰ ὀρμήσῃ ἐπάνω της καὶ νὰ τὴν καταφάγῃ εἰς ἕν λεπτόν.

Καὶ ἡ Σελήνη τὰ βλέπει αὐτὰ καὶ γελᾷ, ὅπως θὰ ἐγελοῦσαμεν καὶ ἡμεῖς, ἂν ἐδλέπαμεν μίαν τόσον ἀνόητον κόρην.

Δὲν θέλει, πιστεῦθω, κανὲν ἀπὸ τὰ παιδιὰ, τὰ ὅποια διαδίδουν αὐτὰς τὰς γραμμάς, νὰ εἶνε δειλόν. Ἄλλὰ εἰξεύρω ὅτι, ἂν δὲν ἔχουν αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα, ἔχουν ἄλλα. Ἰνωρῶζω παιδιὰ θυμώδη, πεισματάρικα, ὀκνηρά. Καὶ ἡ Σελήνη τὰ γνωρίζει, διότι ἀπ' ἐκεῖ ὅπου εἶνε βλέπει τί κἀμουν οἱ μικροὶ γείτονές της τῆς Γῆς.

Ὅταν σεις πηγαίνετε νὰ πλαγιάσθητε τί δὲν βλέπει τότε ἡ Σελήνη;

Βλέπει ἕνα μικρόν, ὁ ὁποῖος δὲν ἤκουσεν ὅταν τοῦ εἶπαν ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ὑπάγῃ νὰ κοιμηθῇ καὶ ὅμως ἀπεκοιμήθη εἰς μίαν πολυθρόναν.

Τὸν ἐξυπνοῦν αὐτὸς ἡρυνιάζει. Ἡ ὑπνέτρια τὸν παίρνει εἰς τὴν ἀγκυλιάν της, σπαρατᾷ, τινάζει τὰς χεῖράς του καὶ τοὺς πόδας του καὶ φωνάζει.

Τοῦ ἐθγάζουν τὰ φερέματα ἀλλ' αὐτὸς κλαίει:— Νυστάζω!

Καὶ ἐνῶ νυστάζει δὲν κοιμάται, ἀλλὰ κινεῖται ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ ὅπως ὁ Φασουλῆς τοῦ Περικλέτου, τὸν ὅποιον οἱ Ἀθηναῖοι εἶδαν βέβαια πολλὰς φορές εἰς τὸν δρόμον.

Ἐμβαίνει ἡ μητέρα του καὶ τὸν μαλώνει, καὶ ὁ μικρὸς καθεὶ τὴν γρόνιαν του· ἀλλ' ἡ Σελήνη τόσον νόστιμην τὴν εὕρισκει τὴν μουρμούρα τοῦ μικροῦ ὥστε τῆς ἔρχεται νὰ χορεύσῃ καταμόναχην ἀνάμεσα εἰς τὰ ἀστρα.

Ὀλίγον παρέκει εἶνε ἐν μεγάλο κτίριον, μὲ

πολλὰ παράθυρα. Ἡ Σελήνη παρατηρεῖ μὲ πολλὴν περιέργειαν.

Εἶνε ἐν ἰδιωτικὸν ἐκπαιδευτήριον.

Ἄμα ἐσῆμανεν ὁ κώδων ὅλοι οἱ μαθηταὶ ἔτρεξαν εἰς τὸ ὑπνωτήριον. Καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγας στιγμᾶς ὁ καθεὶς ἐχώθη εἰς τὴν κλίνην του, ὅπως ὁ ποντικός εἰς τὴν τρίπαντον.

Ὁ διδάσκαλος εἶνε ἐκεῖ, καὶ ὅλοι σιωποῦν.

Ἄλλ' ὁ διδάσκαλος ἀναχωρεῖ· παρεῦθες μία κερὰ σὴν σὴν σὴν, ἔπειτα μία ἄλλη. Δὲν νυστάζουν ἀκόμη καὶ φέγγει τόσον πολὺ ἡ Σελήνη.

Ἀρχίζουν νὰ ὀμιλοῦν ἀναμεταξύ των· κατ' ἀρχὰς σιγᾶ, ἔπειτα παίρνουν θάρρος· καὶ οἱ φθιθυραὶ γίνονται δυνατώτεροι.

Ὅ! Τί εἶνε πάλιν αὐτό;

Ὁ Παῦλος κἀμνει σκιάς τῆς χειρὸς εἰς τὸν τοῖχον μὲ τὰς χεῖράς του.

Ἐξάρνα κρότος ἀκούεται· ὁ Παῦλος ἔφαγε κατακέφαλα μίαν μαξιλαριά· δὲν ἤξευρε ποῖος τοῦ τὴν κατέβασε, πετᾷ λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὸ μαξιλάρι του καὶ ὅποιον εὗρῃ.

Εἰς συμμαθητῆς του τὸ πιάνει ἕς τὸν ἀέρα, τὸ πετᾷ εἰς ἄλλον καὶ ἀρχίζει μίαν περίφημον μαξιλαρομαχίαν. Δυστυχῶς γελοῦν πολὺ· ἐμβαίνει ὁ διδάσκαλος.

Ὅλοι αἱ κεφαλαὶ χώνονται κάτω ἀπὸ τὰ κλινοσκεπάσματα, ἀλλ' ὁ Σωτήρης εἶνε ὀρθὸς ἀκόμη καὶ ζητεῖ τὸ μαξιλάρι του.

Ὁ διδάσκαλος τὸν βλέπει καὶ λέγει:

— Ὁ Σωτήρης νηστεία αὔριον ὡς τὸ βράδν!

Ὁ Σωτήρης ἀγριοματιάζει τὸν συμμαθητὴν του, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐπῆρε τὸ μαξιλάρι του καὶ πηγαίνει εἰς τὴν κλίνην του δίχως λέξιν νὰ εἶπῃ.

Ὁ διδάσκαλος ἀνεχώρησεν· ἀκούονται ἀκόμη μερικοὶ νὰ γελοῦν σιγανά, ἀλλὰ ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον δὲν ἀκούεται ἄλλο ἀπὸ βογγαλητᾶ.

Ἡ Σελήνη ἐγέλασεν ἀρκετὰ μὰς των. Ἄσφινε τώρα τὴν θέσιν της, ἀπὸ ὅπου ἔβλεπε, καὶ ἐξακολούθει τὸν δρόμον της· εἰς τὴν γειτονικὴν οἰκίαν εἶνε δύο μικρὰ καλὰ παιδάκια· ἡ Σελήνη τ' ἀγαπᾷ πολὺ· θέλει νὰ μὲν εἰς τὰ παράθυρά των· εἶνε οἱ καλλίτεροί της φίλοι.

Τὸ καλοκαίρι παίζουν μὰς της ἴσους παγινίδια· δὲν φοβοῦνται τὸ βράδν νὰ παίζουν εἰς τὸν κήπον ὅταν τὰ φωτίσῃ ἡ φιλὴ των· τῆς φωνάζουν: «Καλὴ νύκτα, κυρὰ Σελήνη». Αὐτὴ δὲν εἰμπορεῖ νὰ τοῖς ἀποκριθῇ, ἀλλὰ βλέπουν ἀπὸ τὸ εὐχαριστημένον πρόσωπόν της ὅτι τὰ ἤκουσε.

Ἐπειτα βλέπουν πᾶς γίνονται τὰ σύννεφα ὅταν τρέχουν τριγύρω εἰς τὴν Σελήνην.

— Εἶνε ἀσημένια, λέγει ἡ μικρὰ ἀδελφή.

— Ἡ Σελήνη τὰ φωτίζει· τῆς λέγει ὁ ἀδελφὸς της· εἶνε πολὺ λαμπερὰ ἀπόψε.

Ἄμα τὰ φωνάζουν, τρέχουν ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν των, ἀκούουν ἀμέσως δίχως ἀντιλογίαν, καλῆν κλίσσον εὐμορφα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ πηγαίνουν νὰ πλαγιάσων.

Τότε τρέχουν εἰς τὸ παράθυρον καὶ πρὶν τὸ πλησίασῃ ἡ τροφὸς των καὶ σύρῃ τὸ παραπέτασμα, φωνάζουν τελευταίαν φοράν:

— Καλὴ νύκτα, κυρὰ Σελήνη!

Καὶ ἡ Σελήνη τοὺς χαμογελᾷ ἀκόμη· ἔπειτα κλείουν τὸ παράθυρον καὶ διὰ νὰ παρηγορηθῇ λέγει μὲ τὸν νοῦν της:— Θὰ τὰ ξαναἰδῶ αὔριον!

Ποτὲ ἴσως δὲν θὰ εἶδε ἐπέραςεν ἀπὸ τὸν νοῦν σας ὅτι ἡ Σελήνη σᾶς βλέπει τόσον πολὺ.

Τώρα λοιπὸν ὅπου σᾶς τὸ εἶπα, ἐλπίζω ὅτι ποτὲ πλέον δὲν θὰ δίωσετε ἀφορμὴν εἰς τὴν Σελήνην νὰ γελᾷ μὲ τὰς ἀνοησίας σας, ἀλλὰ ὅτι θὰ γίνετε οἱ καλλίτεροί της φίλοι.

(Μίμησις).

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Η ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΥΝΙΑ

Ἡ μικρούλα Μελπομένη,
Εἰς τὴν κούνια καθισμένη,
Σὺν πουλὶ μὲ τὰ φτερά,
Διασχίζει τὸν ἀέρα,
Δίδει μιὰ καὶ πάγει πέρα
Κ' ἐπιστρέφει μιὰ χαρὰ.

Ὅμως, πρὶν ἀποφασίσῃ
Εἰς τὴν κούνια νὰ καθίσῃ
Καὶ νὰ χάνῃ τὸν καιρὸν,
Μελετᾷ τὸ μάθημά της,
Καὶ πηγαίνει ἕς τὴν μαμά της
Καὶ τὸ λέγει σὺν νερό.

Ἐχει δὲ καὶ μίαν ἄλλην,
Μίαν χάριν πὰς μεγάλην,
Πῶς δὲν εἶνε φθονερὴ,
Ἄλλ' ἐπιθυμεῖ, κοντὰ της,
Σὺ τὸ παγινίδι ἕς τὴν χαρὰ της,
Κ' ἕνας ἄλλος νὰ χαρῇ.

Διὰ τοῦτο, ὅταν κλείσῃ
Τὸ βιβλίον καὶ ἀρχίσῃ
Τὸ παγινίδι τὸ καλὸ,
Εἰς τὴν κούνια συντροφία της
Παίρνει εἰς τὰ γόνατά της
Καὶ τὴν κοίχλα της Λολώ.

ΑΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΙΝΟΣ

ΟΙ ΜΑΡΜΑΡΑΔΕΣ

Τίγγι—τιγγί! τίγγι—τιγγί! ἐκεῖ πέρα,
Μέσ' σὸν ἤλιον ὅπου καίει,
Τί νὰ κάμνουν ὅλη μέρα
Μαρμαράδες ἀθηναῖοι;

Τίγγι—τιγγί! τίγγι—τιγγί! πελακοῦνε
Μάρμαρα λευκά σὸν χιόνι,
Καὶ μὲ θρύμματα κτυποῦνε
Τὸ παιδί τοῦ τοῦ σιμόνει.

Τίγγι, τίγγι! στρογγυλόκουν
Στύλους γι' ἀψηλά παλάτια,
Παραστάδας αὐλακόνουν
Καὶ ταιριάξουν σκαλοπάτια.

Τίγγι, τίγγι! σχηματίζουν
Κάγγελα γιὰ τοὺς ἐξώστας·
Ξυδὸν καὶ τρέβουν καὶ σκαλίζουν
"Ὅ, τι παραγγεῖλ' ὁ Κώστας.

Τίγγι, τίγγι! μαρμαράδες,
"Ὅλα τοῦτ' ἀφήστε χάμου!
Πάρτ' ἀμέτρητους παράδες,
Φικιάστε μιά παραγγεῖλιά μου.

Τὴν ἀρχαί' Ἀθήνα κτίστε,
Κτίστε μου τὸν Παρθενῶνα!
Κι' ἂν γιὰ ἔλ' ἀνάξιοι εἴσθε,
Κτίστε κἂν μιά του κολῶνα!

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΜΟΣ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Σταύρωσε τὰ χεράκια σου
ἔς τὸν Πλάστη ταπεινὸ,
σῆκωσε τὰ ματάκια σου
ψηλά ἔς τὸν οὐρανὸ
κι' ἄς ποῦν τ' ἀθῶα χεῖλη σου
ἀθῶα προσευχή.

Οἱ ἄγγελοι θὰ παίζουνε
μὲ τ' ἄσπρα τῶν φτερά
καὶ χαροποὶ θὰ τρέξουνε
σιμὰ σου, τρυφερά
τὰ χεῖλη νὰ φιλήσουνε
ποῦ λέν τὴν προσευχή.

Καὶ μέσ' ἔς αὐτὸ τὸ φιλίημα
ἀπ' τὸ μικρὸ σου στόμα
θὰ πάρουνε τὸ μίλημα
καὶ θὰ πετοῦν ἀκόμα,
ἔς τὸν Πλάστην νὰ τὸ φέρουνε
ἀθῶα προσευχή.

Κι' ὁ Πλάστης ἀπ' τὸ θρόνο του
θὰ δῆ τὴν προσευχή σου,
κι' ἔν' ἀγγελουδί μόνο του
θάρθῃ, μὲ τὴν ψυχὴ σου
νὰ κατοικήσῃ σὸν φύλακας
ποῦ στέλν' ἡ προσευχή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΤΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ ΤΗΣ ΦΑΤΜΑΣ

Εἰς ἓνα νομὸν τῆς Τουρκίας ἦτον μίαν φοράν διοικη-
τῆς ὁ Ἀλῆ Μεχμέτ Πασᾶς. Ἦτο σκληρὸς ἄνθρω-
πος, ἀληθῆς τύραννος, καὶ ἐδασάνιζε τοὺς δυστυχεῖς
κατοίκους τῶν μερῶν ἐκείνων· ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐτολ-
μοῦσε νὰ παρακονεθῇ διὰ τὴν τυραννίαν του.

Τὸ παραμικρότερον παράπονον ἂν ἔλεγε κανεὶς,
ἐπρόσταζε καὶ τὸν ἐσκότωναν. Καὶ οἱ μὲν Μου-
σουλμάνοι τὰ ὑπέφεραν ὅλα, οἱ Χριστιανοὶ ὅμως
ἐμουρμούριζαν σιγὰ σιγὰ διὰ τὴν σκληρότητά του.

Ὁ Ἀλῆ Πασᾶς εἶχε μίαν κόρην, τὴν Φατμᾶν· ἡ
Φατμᾶ ἦτο ἕως δέκα ἐτῶν, μελαγχροινὴ, μὲ μεγάλα
μαδρα ὀμμάτια, καὶ μὲ ψυχὴν εὐσπλαγχνικὴν. Τὶ
παράδοξον πρᾶγμα, ἀπὸ τοιοῦτον πατέρα νὰ γεννηθῇ
τοιαύτῃ κόρῃ! ὠμοίαιζε μὲ ὄραϊον τριαντάφυλλον, τὸ

ὁποῖον ἐφόρτωνε ἀπὸ τριανταφυλλίαν γεμάτην ἀκάν-
θας. Ὅσον ἐμισοῦσαν ὅλοι τὸν πατέρα τῆς τόσο ἀγα-
ποῦσαν τὴν Φατμᾶν, ὅσους ἐχθροὺς εἶχεν ἐκεῖνος,
τόσους φίλους εἶχεν αὐτὴ, καὶ ἂν καμμίαν φοράν
κανεὶς εἰς τὴν ἀπελπισίαν του ἀπεράσιζε νὰ σκοτώσῃ
τὸν σκληρὸν πατέρα, ὅμα ἐσυλλογιζέτο τὴν Φατμᾶν
δὲν τὸ ἔκαμαν· διότι ἡ καλὴ κόρῃ ἐφαίνετο ὡς νὰ
εἶχε γεννηθῇ διὰ νὰ κάμνῃ πλέον ἡμερον τὸν σκλη-
ρὸν τῆς πατέρα.

Ὁ Ἀλῆ Πασᾶς ἐμισοῦσε τοὺς Χριστιανοὺς. Ἡ
Φατμᾶ τοὺς ἐλυπεῖτο. Πολλάκις ἡ μικρὰ κόρῃ μὲ
μίαν θωπέϊαν ἢ μὲ ἓνα γλυκὺν λόγον ἐπετύγγανε
χάριτας τὰς ὁποίας δὲν ἀμποροῦσαν νὰ ἐπιτύχουν οἱ
πρόξενοι τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων. Ὁ σκληρὸς

πασᾶς ἐγένετο ὡσάν ἀρνίον ὅταν ἐκάθητο εἰς τὴν
ἀγκάλῃν του ἡ κόρῃ του, καὶ ἤκουε νὰ τοῦ ὀμιλῇ
μὲ τόσον ἀφελειαν καὶ χάριν.

Ἡ καὶ μὲν ἡ Φατμᾶ! Τὶ ὑπομονὴν καὶ τί θάρ-
ρος εἶχεν ἀνάγκη διὰ νὰ κάμνῃ τὸ δύσκολόν τῆς
ἔργον. Νὰ κάμνῃ καλωσίνας ἐκεῖ ὅπου ἐδασίλευεν
ἡ ἀδικία καὶ ἡ τυραννία, νὰ παρηγορῇ τοὺς βασα-
νομένους, νὰ βοηθῇ τοὺς
δυστυχεῖς, νὰ σώξῃ τοὺς
καταδικασμένους, νὰ συγ-
χωρῇ τοὺς ἐνόχους· αὐτὰ
ἐπροσπαθοῦσε νὰ κάμνῃ
ἡ Φατμᾶ· καὶ διὰ τοῦτο
Μουσουλμάνοι καὶ Χρι-
στιανοὶ μὲ εὐγνωμοσύνην
ἔλεγον τὸ ὄνομα τῆς μι-
κρᾶς αὐτῆς κόρης, τὴν
ὁποίαν ὠνόμαζαν Μελέκ
(ἄγγελον).

Μίαν ἡμέραν εἰς τὰ αὐ-
τία τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ ἔφθασε
ὅτι ἔγινε μίαν συνωμοσία
ἐναντίον του. "Ενας φανα-
τικὸς δερβίσης ἐπήγε καὶ
εἶπεν εἰς τὸν πατέρα ὅτι
εἰς τὴν συνωμοσίαν αὐτὴν
ἦσαν ἀνακατεμμένοι καὶ
Χριστιανοί. Ὁ Ἀλῆ Πα-
σᾶς, ἀμέσως, διὰ νὰ δείξῃ
πῶς τιμωρεῖ, καὶ νὰ φο-
βίσῃ καὶ τοὺς ἄλλους, πη-
γαίνει εἰς τὴν πόλιν, καὶ
προστάζει νὰ συλλάβουν
ἀπὸ τὴν μέσσην τοῦ δρόμου
ἓνα νέον καὶ μίαν νέαν,
γαμβρὸν καὶ νύμφην, οἱ
ὁποῖοι ἐπήγαιναν εἰς τὴν
ἐκκλησίαν νὰ στεφανωθοῦν·
ἔπειτα τοὺς δένει καὶ τοὺς
δύο μὲ ἀλυσίδας καὶ τοὺς
στέλλει εἰς τὰς φυλακάς.

— Ἀπόψε, λέγει ὁ
Ἀλῆ Πασᾶς, νὰ κόψετε
τὰ κεφάλια αὐτῶν τῶν ἀ-
κίτων καὶ νὰ τὰ στήσετε
ἐπάνω εἰς κοντάρικ, διὰ
νὰ πάρουν παραδείγμα ὅσοι λογαριάζουν νὰ κάμνουν
συνωμοσίαν.

Φαντάζεσθε τὴν λύπην τῶν συγγενῶν, καὶ τὴν
ἀπελπισίαν τῶν δύο μελλονόμενων. Καὶ ὅμως δὲν
ὑπῆρχε καμμία ἐλπίς νὰ τοὺς σώσουν. Ὅχι· ὑπῆρ-
χε μία ἐλπίς· ἡ Φατμᾶ, καὶ εἰς αὐτὴν ἐτρέξαν οἱ
γονεῖς τῶν δύο δυστυχῶν νέων.

« Η ΦΑΤΜΑ ΕΚΡΑΤΟΥΣΕ ΕΙΣ ΤΑΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΗΣ
ΔΥΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ »

τὴν κόρην του· ἡ Φατμᾶ ἔκλαιε· τὴν ἔσυρεν εἰς τὴν
ἀγκάλῃν του σιγὰ σιγὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἐφίλησε τῆς εἶπε:

— Κράτησε τὰ περιστέρια σου, κόρῃ μου· θὰ χα-
ρίσω τὴν ζωὴν εἰς τοὺς δύο Χριστιανοὺς, ἀλλὰ μὲ
τὴν συμφωνίαν ποτὲ πλέον νὰ μὴ μοῦ κάμῃς αὐτὴν
τὴν σκληρὰν ἐπίπληξιν. Τὰ δάκρυά σου μ' ἔκαμαν
νὰ λησμονήσω τὴν ἐκδίκησίν μου.

Ἡ μικρὰ Φατμᾶ ὑπεσχέθη νὰ τοὺς σώσῃ. Ἐπῆ-
γε λοιπὸν εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ὁ Πασᾶς ἦτο ἐξη-
πλωμένος καὶ ἐκάπνιζε τὸ τσιμποῦαί του. Ἡ Φα-
τμᾶ ἐκρατοῦσεν εἰς τὰς χεῖράς τῆς δύο περιστέρια
εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε πολλὴν ἀγάπην καὶ τὰ ὁποῖα τῆς
εἶχε χάρισει ὁ πατέρας τῆς εἰς τὸ τελευταῖον βαιρά-
μιον. Ἡ μικρὰ κόρῃ, τρέμουσα καὶ συγκινημένη
ἐπαρακαλοῦσε μὲ τὸν νοῦν
τῆς τὸν Ἀλλᾶχ νὰ κάμῃ
εὐσπλαγχνικὴν τὴν καρ-
δίαν τοῦ πατρός τῆς.

— Τί θέλεις, μικροῦλα,
καὶ διατί ἤλθες τόσο ἀργὰ
εἰς τὸ σελαμλίκι; ἤρω-
τησεν ὁ πασᾶς, παρατη-
ρῶν εἰς τὰ ὀμμάτια τῆς
πολλὴν συγκίνησιν.

— Ἦλθα νὰ μοῦ δώ-
σῃς τὸ γιαταγάνι σου, ἀ-
πήνητησεν ἡ Φατμᾶ μὲ στα-
θερὰν φωνήν.

— Καὶ τί νὰ τὸ κά-
μῃς, Φατμᾶ μου;

— Νὰ κόψω τὰ κεφά-
λια αὐτῶν τῶν περιστε-
ριῶν καὶ νὰ τὰ στήσω
ἐπάνω εἰς κοντάρικ.

— Καὶ τί σοῦ ἔκαμαν
αὐτὰ τὰ ἀθῶα πουλιά καὶ
θέλεις νὰ δείξῃς τόσο
σκληρότητα; εἶπεν ὁ Ἀλῆ
Πασᾶς, ἀπορήσας μὲ τὸ
αἰσθημα τῆς κόρης του,
τὴν ὁποίαν πρῶτην φοράν
ἤκουεν ὅτι ἤθελε νὰ χύσῃ
αἷμα.

— Δὲν μοῦ ἔκαμαν τί-
ποτε, ὅπως οὔτε οἱ δύο
Χριστιανοὶ τοὺς ὁποίους ὁ
σφάζουν τώρα· ἀλλὰ διὰ
νὰ εἶμαι ἀληθινὴ κόρῃ σου
δὲν πρέπει νὰ εἶμαι κ' ἐγὼ
ἀδικος, ὅπως σύ, καὶ νὰ
σφάζω καὶ ἐγὼ δύο ἀθῶα
πλάσματα; Ὁ Ἀλῆ Πα-
σᾶς ἔστρεψε καὶ ἐκύτταξε

τὴν κόρην του· ἡ Φατμᾶ ἔκλαιε· τὴν ἔσυρεν εἰς τὴν
ἀγκάλῃν του σιγὰ σιγὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἐφίλησε τῆς εἶπε:

— Κράτησε τὰ περιστέρια σου, κόρῃ μου· θὰ χα-
ρίσω τὴν ζωὴν εἰς τοὺς δύο Χριστιανοὺς, ἀλλὰ μὲ
τὴν συμφωνίαν ποτὲ πλέον νὰ μὴ μοῦ κάμῃς αὐτὴν
τὴν σκληρὰν ἐπίπληξιν. Τὰ δάκρυά σου μ' ἔκαμαν
νὰ λησμονήσω τὴν ἐκδίκησίν μου.

— 'Ο Θεός νά δώση, εἶπεν ἡ Φατριὰ, νά σέ κάμουν νά τήν λησμονήσης διά πάντα καί νά μὴ χύσης πλέον αἷμα. 'Ο Θεός νά δώσῃ νά σέ τιμοῦν ὅλοι διά τήν δικαιοσύνην σου, ὅπως καί διά τήν ἀνδρείαν σου. Δέν εἶνε καλλίτερα, πατέρχ, νά σέ ἀγαποῦν ὅλοι, παρὶ νά σέ μισοῦν;

— Φατριὰ, εἶπεν ὁ Ἄλῃ Πασῶς, ἀφοῦ ἐσκέφθη μερικῶς στιγμάς, ἡ ἐξουσία εἰς τὰ χέρια μου εἶνε

ὡσάν γιαταγάνι τὸ ὅποιον κόπτει καί πληγώνει καί σκοτώνει, ἐνῷ ἡ ἰδική σου καλωσύνη, κάρη μου, εἶνε ὡσάν ἀσπίς, καί προφυλάττει πάντα ἐκείνους ὁποῦ θέλω νά κτυπήσω. 'Ο Θεός εἴξευρε τί ἔκαμεν ὅταν μοῦ ἔδωκε σένα τὸν ἀγγελόν μου... Πάντα καλὴ καί εὐσπλαγχνος νά εἶσαι, Φατριὰ μου, κ' ἐγὼ ὁ Ἄλῃ πασῶς θά προσπαθῶ νά σοῦ ὁμοιάσω!

(Παράφρασις)

ΣΑΠΦΩ ΔΗΜΑΔΗ

ΕΞΟΧΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙΤΟ
ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΗ.

ΥΠΑΤΙΑ καί Ἀλκιβιάδης ἐλέγοντο δύο ἡγαπημένα ἀδελφία, καὶ ὅποια τὸν Σεπτεμβρίον ἦλθαν εἰς τὰς Ἀθήνας μετὰ τὸν πατέρα των καί τὴν μητέρα των ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν ὅπου ἐπέρασαν τὸ καλοκαίρι.

Δυὼ μῆνας ἐμείναν εἰς τὴν Κηφισίαν, τὴν ὠραίαν Κηφισίαν μετὰ τὰ πολλὰ δένδρα.

Καί θά τοὺς ἐνθυμοῦνται, διότι εἶνε δυὼ μῆνας ἀπὸ τοὺς ὠραιότερους μῆνας τῆς ζωῆς των.

Ἡ οἰκία των ἦτο εἰς ὠραίαν θέσιν καί εἶχεν ἐμπρὸς τῆς ἀνοικτῆς θέαν ἀπὸ αὐτῆν ἐφαίνετο ἡ ἄκρα τοῦ Πενταλικού, ἐκεῖ ὅπου χαμη-

λώνει καί ἐνόηται μετὰ τὸ Τατόιον, καί ἡ ὕψηλὴ καί ἀγρία Πάρνης. Ὅταν ἐξυπνοῦσαν τὸ πρωί, — ἡ μητέρα των ἦτο αὐστηροτάτη εἰς τοῦτο, ἤθελε μόλις ἐδῆξ ὁ ἥλιος νά εἶνε σηκωμένοι — καί ἦνοιγαν τὰ παράθυρά των ἔμβαιεν εἰς τὸ δαιμάτιόν των δροσερός, καθαρὸς ἀέρας, τὸν ὅποιον ἀνέπνεαν μετὰ εὐχαρίστησιν ἔπειτα ἀφοῦ ἐπλύνοντο καί ἔκαμαν τὴν προσευχὴν των, κατέβαιναν εἰς τὸν κήπὸν των, ἐπεριπατοῦσαν ὀλίγον, ἔκοπταν ἀνθὴ καί ἔπειτα ἀνέβαιναν εἰς τὴν οἰκίαν των, ὅπου τοὺς ἐπερίμενε τὸ πρόγευμά των. Μετὰ ποίαν ὀρεξίν ἐπιπναι τὸ γάλα των, ἀγελαδινὸν τῆς ὕρας, ἀχνίζον ἀκόμη! Ἀφοῦ ἐχώνευαν, ἐδιάβαζαν δύο ὥρας, καί τί ἐδιάβαζαν; κατὰ ὠραία διηγήματα τὰ ὅποια περιέγραφον ἐξοχάς, ἀγέλας προβάτων, χωρτικούς. Ἐπειτα ἐβγαίναν ἔξω ἐπήγαιναν εἰς τοῦ κουμπάρου των, ὁ ὅποιος εἶχε τὸσον ὠραίας συκῆας· καμμίαν φορὰν τοὺς ἐπήγαινε μετὰ τὰ γαϊδουράκια του εἰς τὸ Κεφαλάρι· ἀλλὰ αἱ ἤρχιζεν ἡ ζέστη ἐπέστρεφον εἰς τὴν οἰκίαν των καί ἐτρεχαν ἐπάνω κάτω ἕως τὸ μεσημέρι· τότε ἐπήγαιναν εἰς τὸ τραπέζι καί ἐτρωγαν μετὰ μίαν ὀρεξίν, μετὰ μίαν ὀρεξίν!

Ἀπὸ τὰς δυὼ μῆσεως ἕως εἰς τὰς πέντε ἐπανελάμνον τὰ μαθηματὰ των· εἰς τὰς πέντε ἔκαμαν τὸν

βραδυνὸν των περιπατῶν· καμμίαν φορὰν ἐξητοῦσαν ἀδειαν ἀπὸ τὴν μητέρα των καί ἐβγαίναν ἔξω ἀπὸ τὴν Κηφισίαν, καί ἐπήγαιναν πρὸς τὸ μέρος τοῦ ποταμίου. Πόσον τοὺς ἠρεσκεν ἐκεῖνη ἡ τοποθεσία! Τὰ δένδρα ἔρριπταν τὴν πράσινην σκιάν των εἰς τὸ ἤσυγον νερὸν τοῦ ποταμίου. Ἐκεῖ πληθαίον ἀπαντοῦσιν καί ἕνα νέον ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, ὁ ὅποιος, καθὼς ἔλεγον, ἔγραφε πολὺ ὠραία ποιήματα, εὐχαριστεῖτο δὲ νά κάθεται εἰς μίαν ξυλίνην φραγὴν πλησίον τοῦ ποταμίου καί νά διαβόλῃ μετὰ πολλὴν προσοχὴν ἕνα χρυσοδεμένον τόμον.

Μίαν ἡμέραν ὅμως ὁ Ἀλκιβιάδης ἐπιστρέφει καταβρεγμένος· ἐνῷ ἐπῆγε νά κόψῃ ἕν ἄνθος διὰ νά τὸ προσφέρῃ εἰς τὴν Ὑπατίαν, ἐγλίστρησε καί ἔπεσε καί δὲν εἰμποροῦσε ν' ἀναστῆ καί ἡ Ὑπατία τοῦ ἀπλωσε τὴν χεῖρά της. Αὐτὸ τὸ ἐνθυμεῖται μετὰ ἀποικιαν λύπην ὁ Ἀλκιβιάδης, διότι τὴν ἄλλην ἡμέραν ὅταν ἦλθεν ὁ πατέρας του ἀπὸ τὰς Ἀθήνας ὅπου εἶχεν ὑπάγει διὰ τὰς ἐργασίας του, ἡ μητέρα του τὸ εἶπε· τὸ ἐνθυμεῖτο ὡς νά εἶνε τώρα ὁ Ἀλκιβιάδης· εἶχαν καθίσει εἰς τὸ τραπέζι καί ἠτοιμάζοντο νά φάγουν· ὁ πατήρ του ἐστρεψε καί τὸν εἶδε μετὰ ἕν βλέμμα τόσον αὐτηρόν, ὥστε ἐχρῶσε περισσότερο παρ' ὅταν ἔπεσεν εἰς τὸ ποτάμι· τὸν ἐπέπληξε καί τοὺς ἀπηγόρευσε πέντε ἡμέρας νά ὑπάγουν εἰς τὸ ποτάμι. Καί εἶχε δίκαιον· ἂν ἦτο βαθὺ ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ ποταμίου καί ἐπνίγετο; Ἐπειτα ὅμως ἀφοῦ ὑπεσχέθησαν ὅτι θά προσέχουν τοὺς ἔδωκαν κάλιν τὴν ἀδειαν κ' ἐπήγαιναν.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Σεπτεμβρίου ἐπέστρεφον, διότι ἤρχισαν τὰ μαθηματὰ· πῶς τοὺς φαίνονται αἱ Ἀθηναί! ὁ ἀέρας των εἶνε πλέον βαρὺς, τὰ ὀμμάτια των, συνειθισμένα εἰς τὴν πρασιναῖδα, θαμβόνονται ἀπὸ τὴν λευκότητα τῶν μαρμάρων τῶν οἰκιῶν· τί βοή, τί κίνησις! ἀπὸ τὴν οἰκίαν των βλέπουν μόνον τοῦχος καί στέγας· οἱ πωληταὶ περνοῦν μετὰ λαχανικά των κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά των καί φωνάζουν, αἱ ἄμαξαι περνοῦν καί κάμνουν θόρυβον μετὰ τοὺς τροχούς των· ποῦ εἶνε ἡ ἡσυχία τῆς Κηφισίδος; ὅταν τὴν αὐγὴν τοὺς ἐξυπνοῦσεν ἡ φωνὴ τοῦ πεταιοῦ καί ὡς μόνον θόρυβον ἤκουαν τὸ ἀγκάρισμα τοῦ γαιδά-

ρου τὸν ὅποιον εἶχεν ὁ κηπουρός των εἰς τὸ περιβόλι, καί τὸ ψιθύρισμα τῶν πέτρων; Ἡ καυμένη ἡ Κηφισιά! κάθε ὥρα τὴν ἐνθυμοῦνται. Ἄλλ' ὅταν συλλογίζονται ὅτι πρέπει νά μάθουν γράμματα, διὰ νά γείνουν ὅπως πρέπει, τὰ λησμονοῦν ὅλα, καί τὸ ποτάμι, καί τὰ δένδρα, καί τὴν δροσίαν, καί μελετοῦν μετὰ τὴν καρδίαν.

Μελετάτε, μελετάτε, καλὰ μου παιδιά! καί ὅταν τοῦ χρόνου θά ὑπάγετε εἰς τὴν Κηφισίαν, θά περάσετε καί πάλιν πολὺ ὠραία, διότι μετὰ τὸν κόπον ἡ ξεκούρασις προξενεῖ πάντοτε εὐχαρίστησιν.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

“Ἡ ὙΠΑΤΙΑ ΤΟΥ ΑΠΑΓΕΕ ΤΗΝ ΧΕΙΡΑ ΤΗΣ”

Ο ΑΝΕΜΟΣ

Ἡ Οὐρανία, ἡ Βερενίκη καὶ ἡ Θεανὴ ἐδῆξαν εἰς περίπατον μετὰ τὸν πάππον των, διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς εἰς τοὺς Στύλους τῶν Ὀλυρπίων.

Ἄλλὰ μόλις ἐπροχώρησαν εἰς εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος, ἦτο ἀδύνατον νὰ προχωρήσουν περὶσσότερον.

Θεέ μου! τί άνεμος ἦτο ἐκεῖνος! ἐσήκωνεν ὄλην τὴν σκόνην τοῦ δρόμου καὶ τὴν ἔρριπεν ἐπάνω εἰς τὰ πρόσωπα τῶν διαβατῶν, ἤρπαζε τοὺς πῆλους ἀπὸ τὰς κεφαλὰς, ἐσήκωνε τὰ ἐπανωφόρια, ἐλύγιζε τὰ μεγάλα δένδρα καὶ τὰ μικρὰ τὰ ἔσπαζε. Αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ ἐκρατοῦσαν μετὰ τὰς δύο των χεῖρας τοὺς πῆλους των, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἀρπάξῃ ὁ άνεμος· αἱ μῦται των εἶχαν κοκκινίσει, τὰ δὲ ὀμμάτιά των ἦσαν ὑγρὰ ὡς νὰ ἦσαν δακρυοσμένα.

— Μεταβολή! εἶπεν ὁ πάππος μετὰ στρατιωτικὸν πρόσταγμα εἰς τὰς ἐγγάνας του, καὶ αἱ τρεῖς, ὡς εὐπειθῆ στρατιωτάκια, ἔστρεψαν ἀμέσως πρὸς τὴν οἰκίαν των.

— Ὁ Αἰόλος σήμερον ἤνοιξε τὸν ἀσκὸν του, εἶπεν ὁ πάππος, παρατηρῶν μετὰ μεϊδιάμα τὴν Θεανὴν.

— Πῶτος; εἶπεν αὐτῆ ἀμέσως.

— Ὁ Αἰόλος, καλέ, αὐτὸς ποὺ ἔδωκε τὸ ὄνομά του εἰς τὴν ὁδὸν Αἰόλου; εἶπεν ἡ Βερενίκη.

— Ὅπως διόλου ἀδικῶς ὅμως, διότι αὐτὸ τὸ ὄποιον λέγουν σήμερα ἀπλᾶ Ἀέρηδες, καὶ ἀπὸ τὸ ὄποιον ἀρχίζει ἡ ὁδὸς Αἰόλου, κατὰ λάθος τὸ νομίζον ὅτι ἦτο ναὸς τοῦ Αἰόλου, ἐνῶ ἦτο τὸ ὠρολόγιον τοῦ Κυρρῆστου.

— Καὶ τί ἦτο αὐτὸς ὁ Αἰόλος, ἠρώτησεν ἡ Θεανὴ, καὶ τί ἦτο τὸ ἀσκὸς του;

— Ὁ Αἰόλος, μικρὰ μου, ἦτο ὁ θεὸς τῶν ἀνέμων καὶ τοὺς ἐμάζευεν ὅλους καὶ τοὺς ἔκλειε μέσα εἰς ἓνα ἀσκὸν, καὶ ὅταν ἤθελε νὰ ἐβγῶν ἔξω, ἔλυε τὸ στόμα τοῦ ἀσκοῦ καὶ ἐβγαίναν τότε ἓνας ἓνας καὶ τότε ὀλοὶ μαζί!

— Ἄ! Αἰόλε, Αἰόλε, ποὺ δὲν μᾶς ἀφήκας σήμερα νὰ κάμωμεν τὸν περίπατόν μας, εἶπεν ἀπειλοῦσα ἡ Θεανὴ τὸν άνεμον μετὰ τὸ δάκτυλόν της.

Μετ' ὀλίγον ἐφθάσαν εἰς τὴν οἰκίαν των· μέσα ἐκεῖ δὲν ἐφυσούσεν ὁ άνεμος· ἀλλ' ὡς νὰ ἐθύμωμεν διότι οἱ τοῖχοι καὶ τὰ παράθυρα δὲν τὸν ἀφίαναν νὰ ἐμῆ μέσα, ἐβοήκουν εἰς τὴν στέγην, ἔκαμε νὰ τρέμουν τὰ ὑαλῖα τοῦ μακρυναρίου· ἐνόμιζες ὅτι θὰ κρημνίσῃ τοὺς τενεκεδένιους σωλῆνας, οἱ ὅποιοι χρησιμεύουν νὰ μαζεύουν τὸ νερὸν τῆς βροχῆς· τί βοή! τί θόρυβος!

Μόλις ἐβγαλεν ὁ πάππος τὸ ἐπανωφόριόν του καὶ τὸν πῆλόν του καὶ αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ τὰ ἰστικά των, ἡ Θεανὴ ἐπλησίασεν εἰς τὸν πάππον της καὶ μετὰ τὸν χαριτωμένον ἐκεῖνον τρόπον της τοῦ λέγει:

— Τί εἶνε ὁ άνεμος;

Ὁ πάππος ἐπερίμενε τὴν ἐρώτησιν ταύτην καθίσας λοιπὸν εἰς τὸ ἀνάκλιτρον, ἐπροσκάλεσε τὴν Οὐρανίαν καὶ τὴν Βερενίκη, αἱ ὅποιοι οὔτε ἐκείναι εἰξευραν πολλὰ πράγματα περὶ ἀνέμου, νὰ καθίσουν πλησίον του. Ἡ Θεανὴ εἶχε καθίσει μόνη της εἰς τὸ πλάγι του.

— Ὁ άνεμος, εἶπεν ὁ πάππος, εἶνε ἀέρας ὁ ὄποιος ἀλλάζει θέσιν· εἶνε ρεῦμα τῆς ἀτμοσφαιρας, τὸ ὄποιον τρέχει καὶ ὀρμᾶ εἰς ἄλλα μέρη· κυριωτέρα αἰτία διὰ τὴν ὄποیان γίνεται τοῦτο εἶνε, ὅτι εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς δὲν εἶνε ἡ ἴδια ζέστη. Ὁ ἀέρας ἅμα ζεσταθῆ γίνεται ἐλαφρότερος καὶ ἀναδάνει ὑψηλὰ καὶ εἰς τὴν θέσιν του πηγαίνει ὁ κρύος ἀέρας ποὺ εἶνε τριγύρω· θέλετε νὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω αὐτὸ μετὰ ἓν πείραμα;

— Ναί, ναί! ἐφώνησαν αἱ τρεῖς ἀδελφαί.

— Τότε λοιπὸν ἔλατε νὰ πάμε εἰς τὸ γραφεῖόν μου καὶ εἰπέτε εἰς τὴν Σταυρούλαν νὰ φέρῃ ἓνα κηρί.

Τὸ γραφεῖον τοῦ πάππου ἦτο ζεστόν, διότι ἦτο ἀναμμένη ἡ μικρὰ καὶ κομψὴ θερμάστρα του. Μετ' ὀλίγον ἡ Σταυρούλα ἔφερεν εἰς ἀσημένιον κηροπήγιον ἓν κηρίον, τὸ ὄποιον ἤναψεν ὁ πάππος.

— Ἄνοιξε τὴν θύραν, εἶπε πρὸς τὴν Οὐρανίαν.

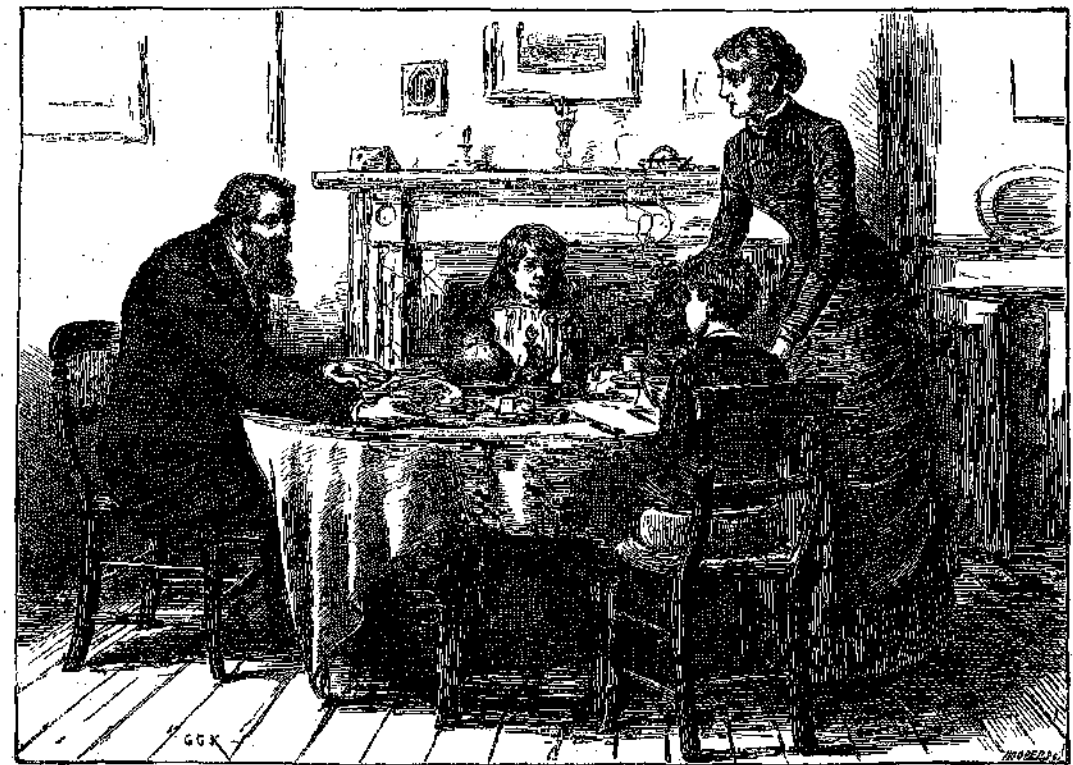
Ἡ Οὐρανία ἤνοιξε τὴν θύραν τοῦ γραφείου καὶ κρύον ρεῦμα ἀέρος ἐμβήκε μέσα. Ἄλλ' ὁ πάππος ἐπροχώρησεν εἰς εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας καὶ ἐσήκωσεν ὑψηλὰ τὸ κηρίον· ἡ φλόγα του ἐπήγαινε πρὸς τὰ ἔξω ὡς νὰ τὴν ἐφυσούσε ρεῦμα ἀέρος μέσα ἀπὸ τὸ γραφεῖον· ἀλλ' ὅταν τὸ κατεβίβασε χαμηλὰ, ἡ φλόγα ἐπήγαινε πρὸς τὰ μέσα, ὡς νὰ τὴν ἐφυσούσε τὸ ρεῦμα ἀπὸ ἔξω.

— Τὸ παρατηρήσατε αὐτὸ; ἠρώτησεν ὁ πάππος.

— Ναί, ναί, εἶπεν ἡ Θεανὴ, ὅταν τὸ κηρί ἦταν ὑψηλὰ, ἡ φλόγα ἐπήγαινε ἔξω, καὶ ὅταν ἦτο χαμηλὰ, ἤρχετο μέσα.

— Ἀπ' αὐτὸ λοιπὸν ἐννοοῦμεν ὅτι εἶνε δύο ρεῦματα· τὸ ἓνα ρεῦμα τοῦ ζεστοῦ ἀέρος, εἰς τὸ ὑψηλὸν μέρος τῆς θύρας, τὸ ὄποιον πηγαίνει πρὸς τὰ ἔξω εἰς τὸν κρύον ἀέρα καὶ διώχεται πρὸς τὰ ἔξω τὴν φλόγα, καὶ τὸ ἄλλο ρεῦμα τοῦ κρύου ἀέρος, εἰς τὸ χαμηλὸν μέρος τῆς θύρας, τὸ ὄποιον ἔρχεται ἀπὸ ἔξω πρὸς τὰ μέσα καὶ διώχεται πρὸς τὰ μέσα τὴν φλόγα. Ὁ πάππος ἐθύσε τὸ κηρίον καὶ αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ ἤκουαν μετὰ πολλὴν προσοχὴν.

— Τὸ ἴδιον πρᾶγμα, ἐξηκολούθησεν ὁ πάππος, γίνεται εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῆς γῆς μεταξὺ δύο γειτονικῶν μερῶν τῆς ἀτμοσφαιρας, τὰ ὅποια ἔχουν διαφορετικὴν θερμκρασίαν. Σχηματίζονται δύο ρεῦματα ἀέρος, τὸ ἓν χαμηλότερον καὶ διευθύνεται ἀπὸ τὸ ψυχρὸν μέρος τῆς ἀτμοσφαιρας εἰς τὸ ζεστόν, τὸ

« Ὁ ΠΑΤΗΡ ΤΟΥ ΒΕΤΡΕΥΕ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΙΔΕ ΜΕ ΕΝ ΒΛΕΜΜΑ ΤΟΣΩΝ ΑΥΣΤΗΡΩΝ... »

(18. σελ. 184)

ἄλλο ὑψηλότερον καὶ διευθύνεται ἀπὸ τὸ ζεστόν μέρος εἰς τὸ ψυχρὸν. Συχνὰ ἐννοοῦμεν ἀπὸ τὸν δρόμον, τὸν ὄποιον κάμνουν τὰ σύννεφα, αὐτὰ τὰ δύο ἀντίθετα ρεῦματα τῆς ἀτμοσφαιρας. Βλέπομεν δηλαδὴ τὰ ὑψηλὰ σύννεφα νὰ πηγαίνουν εἰς μίαν διευθύνσιν καὶ τὰ χαμηλὰ νὰ πηγαίνουν εἰς ἄλλην.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐν δυνατὸν φύσημα τοῦ ἀνέμου ὀλίγον ἔλειψε νὰ σπάσῃ ἐν παραθυρόφυλλον ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ ἔβγαλεν ἀπὸ τὸ σίδηρον τὸ ὄποιον τὸ ἐκρατοῦσε καὶ τὸ ἐκτύπησε τόσον δυνατὰ ἐπάνω εἰς τὰ περβάζια τοῦ παραθύρου, ὡστε ὀλη ἡ αἰκία ἐθόξεν, ἠκούσθη δὲ καὶ ὁ κρότος ἐνὸς ὑελίου τὸ ὄποιον ἔσπασε.

— Τί ἀσχημο πρᾶγμα ποὺ εἶνε ὁ άνεμος! εἶπεν ἡ Θεανὴ.

— Ἀλήθεια, παπποῦ, ἀσχημο πρᾶγμα δὲν εἶνε; εἶπεν ἡ Οὐρανία· τότε φυσᾷ κρύος Βορείας καὶ μᾶς παγώνει, καὶ παγώνει καὶ τὰ λουλούδια μας καὶ τὰς ἀμυγδαλιάς· πότε φυσᾷ Νότος καὶ μᾶς ζαλίζει· πότε φυσᾷ ἡ καταγίς καὶ σπᾶνει δένδρα, ὅπως προχθὲς δύο λεύκας, καὶ κρημνίζει καὶ τὰ χαμῶσπητα τῶν πτωχῶν.

— Καὶ μόνον αὐτὸ; φυσᾷ ὡς θύελλα καὶ κάμνει τρικυμίαν καὶ σηκώνει ἀγριεμμένα τὰ κῆματα καὶ

ροφᾶ καρδιάκα ὀλόκληρα μετὰ τοὺς ναύτας των· πῶσα παιδιὰ αὐτὴν τὴν ὕραν γίνονται ὀρφανά, διότι πνίγονται οἱ πατέρες των...

— Πολὺ κακὸ πρᾶγμα εἶνε ὁ άνεμος, εἶπε μετὰ δυνατώτερον τόνον ἡ Θεανὴ, ἀφοῦ εἶδεν ὅτι καὶ αἱ μεγαλιήτερά της ἀδελφαὶ ἦσαν τῆς ἴδιας γνώμης· ὁ πάππος ὅμως ποίας γνώμης ἦτο; τίποτε δὲν ἔλεγεν ὁ πάππος· μόνον ἤκουε χαμογελῶν.

— Ἐγὼ δὲν εἶμαι αὐτῆς τῆς γνώμης, εἶπεν ὁ πάππος· ὅλα τὰ πράγματα δὲν πρέπει νὰ τὰ κρίνωμεν κατὰ τὸ συμφέρον μας· ναί, ὅλα αὐτὰ τὰ δυστυχήματα τὰ προξενεῖ ὁ άνεμος, καὶ θῶμς ἐμένα μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ άνεμος εἶνε πολὺ καλός.

— Πολὺ καλὸς! ἐφώνησαν μετὰ ἐκπληξίν καὶ αἱ τρεῖς ἀδελφαί.

— Ναί, πολὺ καλός· ἄς ἐξετάσωμεν μίαν στιγμὴν τί θὰ ἐγένετο, ἐν δὲν ἐφυσούσεν ὁ άνεμος. Ἄς φαντασθῶμεν ὅτι ἐντελής γαλήνη εἶνε εἰς ὀλην τὴν ἀτμοσφαιραν. Ἀμέσως αἱ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν υγείαν ἀνοθυμᾶσεις, τὰς ὅποιας δὲν θὰ παίρῃ πλέον μετὰ τὸ φύσημά του ὁ άνεμος, θὰ σωρᾶζονται εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν τῶν μεγάλων πόλεων. Ὁ ἀέρας τότε θὰ βρομῆσῃ ἀπὸ τῶσας ἀκαθαρσίας, θὰ μολυνθῇ καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀναπνοὴν μας, καὶ θὰ γεννήσῃ μίαν τρο-

μερὸν λοιμικὴν ἢ ὅποια θὰ μᾶς στείλῃ ὄλους εἰς τὸν τάφον.

Αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ ἤρχισαν νὰ σκέπτονται ὅτι πολλὴ γρήγορα τὸν ἐκατηγόρησαν τὸν ἄνεμον.

— Καὶ δὲν εἶνε μόνον αὐτό, εἶπεν ὁ πάππος. Ἡ θάλασσα εἶνε ἡ δεξαμενὴ, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου κάμνει ν' ἀναβαίνουν οἱ ἀτμοί, τοὺς ὁποίους ὁ ἄνεμος σκορπίζει μὲ τὸ φύσημά του ἐπάνω ἀπὸ ὅλας τὰς ἡπείρους εἶτε δίχως νὰ φαίνονται, εἶτε ὡς σύννεφα. Ἄργα ἡ γρήγορα οἱ ἀτμοὶ αὐτοὶ γίνονται βροχὴ, ἡ ὅποια ποτίζει τὴν γῆν καὶ τὴν κάμνει εὐφορὸν, καὶ δίδει νερὸν εἰς τοὺς ποταμούς, εἰς τὰς πηγὰς, εἰς τὰς βρύσεις. Ἄν δὲν ἐφουσούσε ὁ ἄνεμος, οἱ ἀτμοὶ θὰ ἀνέβαινον καὶ πάλιν ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν θὰ τοὺς δῶγγη κανεὶς πλέον ἀπὸ τὴν θέσιν των θὰ μένουν ἐκεῖ ὅπου ὑψώθησαν, καὶ ὅταν θὰ γείνουν βροχὴ, θὰ πέσουν δίχως καμμίαν ὠφέλειαν εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ὅποια τοὺς ἔκαμει. Ὅλοι οἱ ποταμοὶ ὄσον μεγάλοι καὶ ἂν εἶνε θὰ στερεύσουν ἕως τὴν τελευταίαν των σταλαγματιάν, διότι ὄλον τὸ νερὸν τῆς ξηρᾶς πηγᾶν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐπιστρέψῃ ἂν δὲν βοήθησῃ ὁ ἄνεμος. Τὰ ρυάκια καὶ τὰ πηγὰδια ὄλα, ὄλα θὰ στερεύσουν. Μέσα εἰς τὴν γῆν δὲν θὰ εὐρίσκηται διόλου νερὸν. Ἄλλὰ χωρὶς νερὸν θὰ ἀποθάνουν ὅσα τρέφονται ἀπὸ τὴν γῆν.

Αἱ τρεῖς ἀδελφαὶ ἔχον μόνον κακὸν δὲν τὸν ἐθαρροῦσαν πλέον τὸν ἄνεμον, ἀλλ' ἦσαν ἐνθουσιασμένοι μαζὶ του καὶ τὸ σφύριγμά του ἔξω δὲν τοὺς ἐφαινετο πλέον τόσον ἄγριον.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ πάππος, δίχως ἄνεμον δὲν θὰ φυτρώσῃ πλέον τίποτε εἰς τὴν γῆν, ὄλα τὰ ζῶα θὰ καταστραφούν· οἱ ἄνθρωποι θ' ἀποθάνουν ἀπὸ τὴν πείναν καὶ ἀπὸ τὴν λοιμικὴν· καὶ ἡ γῆ ὄλη θὰ εἶνε μία ἔρημος δίχως ἄνθρωπους, δίχως ζῶα, δίχως πτηνά, δίχως δένδρα, δίχως φυτὰ, δίχως τίποτε, σιωπὴ καὶ νέκρα θὰ ἦτον ἀπὸ τὴν μίαν ἄκραν τῆς ἕως εἰς τὴν ἄλλην.

— Ὡ! εἶπε μὲ τρόμον ἡ Θεανὴ, φαντασθεῖσα μίαν στιγμὴν τὴν γῆν ὅπως τὴν περιέγραφεν ὁ πάππος τῆς.

— Κοντὰ εἰς τὴν εὐεργεσίαν ποῦ μᾶς κάμνει· τί εἶνε τάχα ἂν κοκκινίξῃ καὶ μερικαὶς μύταις, ἢ ἐν παγόνῃ κανένα λουλουδάκι, ἢ ἂν σπᾶξῃ καμμίαν λεύκη; Εἶνε κακὸν νὰ βίπτῃ τὸ χαμόστητο τοῦ πτωχοῦ, εἶνε κακὸν νὰ πνίγῃ τὸν πατέρα, νὰ καταστρέψῃ τὸ καράβι καὶ τὸ φορτίον καὶ νὰ ἀφῆν ὄρφανά, καὶ πτωχὰς τόσας οἰκογενεὰς· δὲν συλλογίζεσθε ὅμως καὶ πόσοι ταξεῖδεύουν μὲ τὸν ἄνεμον καὶ κερδίζουν καὶ τρέφουν τὰς οἰκογενεὰς των;

Ἄλλὰ εἰς τὸ χεῖρ των ἄνθρωπων εἶνε νὰ μιμηθῶν τὸν ἄνεμον ὡς πρὸς τὴν εὐεργεσίαν, καὶ νὰ κάμουν τοὺς πτωχοὺς καὶ τὰ ὄρφανά νὰ μὴ παραπονῶνται πάρα πολὺ ἀπὸ τὸν ἄνεμον· καί, εἶνε πικρὰ ἢ ὄρφανά· ἀλλὰ εἶνε χιλιάνκις πικροτέρα ὅταν μαζὶ μὲ τὸν πατέρα λείπῃ καὶ τὸ ψωμί καὶ τὸ φέρεμα· οἱ ἄνθρωποι δὲν εἰμποροῦν νὰ δώσουν ὀπίσω τὸν ἀγαπητὸν πατέρα ὁ ὅποιος ἐπνίγῃ, ἀλλ' εἰμποροῦν νὰ δώσουν ψωμί καὶ προστασίαν εἰς τὰ ὄρφανά καὶ νὰ κάμουν ὀλιγώτερον πικρὰν τὴν ὄρφανίαν των.

ΦΙΛΗΡΙΣΤΗΜΟΝ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τῆς Μαρίας τῆς ἔκοψαν τὰ μαλλιά καὶ ἐπειδὴ ἤθελε νὰ μάθῃ διὰ ποῖον λόγον τῆς τὰ ἔκοψαν, ἀφοῦ δὲν εἶνε ἀγόρι, τῆς τὸ εἶπαν: ὅτι τῆς τὰ ἔκοψαν διὰ νὰ δυναμώσουν καὶ νὰ γείνουν μεγαλύτερα καὶ ὠραιότερα.

Προχθὲς ἡ μαμὰ τῆς ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὰς ἐπισκέψεις καὶ εὐρήκε τὴν Μαρίαν νὰ κόπτῃ τὰ μαλλιά τῆς κοῦκλας τῆς.

— Τί κάμνεις ἐκεῖ; τῆς λέγει.
— Τῆς κόβω τὰ μαλλιά, γιὰ νὰ τῆς γείνουν τῆς καὶ μὲνς μεγαλύτερα καὶ ὠραιότερα, ὅπως καὶ τὰ δικά μου.
Ἐστὴν ἀπὸ τοῦ Κορδαλλοῦ.

Ὁ μικρὸς Κίμων δὲν ἀγαπᾷ καθόλου τὴν καθαριότητα, εἶνε ῥυπαρὸν παιδίον.

Ἐν ἀκριβοσήμερον, χωρὶς νὰ καθάρσῃ τὰ φορέματά του, ἐξήρχετο νὰ πάγῃ στὸ σχολεῖον.

— Κίμων, τοῦ λέγει, ἡ μητέρα σου, πῶς πῶς ἔτσι καταλερωμένος; καθάρσας τὸ πανταλόν σου, εἶνε γεμάτο λάσπαις.

— Ὡ! μαμὰ, δὲν πειράζει· ὕστερα ἀπὸ λίγο θὰ λασπωθῇ πάλι.

Τὸ βράδυ ὅταν ἐσχόλασε:

— Μαμὰ, λέγει ὁ Κίμων, δός μου τὸ κλειδί τῆς τουλάκας.

- Τί νὰ τὸ κάμνεις;
— Νὰ πάρω τίποτα νὰ φάω· ἔχω μίαν πείναν!
Καὶ ἡ μαμὰ, χωρὶς νὰ κινήσῃ ἀπὸ τὴν θέσιν τῆς:
— Ἄ! δὲν πειράζει, ὕστερα ἀπὸ λίγο θὰ πεινάσῃς πάλι.
Ἐστὴν ἀπὸ τῆς Γραίας Δουρῆς.

Ἡ ἑπταετής Ἀνευγόνῃ, εἰς τὴν ὅποιαν ἡ μαμὰ τῆς ἔδωσε νὰ κάμῃ μίαν πρόσθεσιν μὲ μεγάλους ἀριθμούς, στρέφευ μελαγχολικὰ πρὸς τὸν μικροῦλάκι τῆς ἀδελφόν.

- Ἀχ! Μιμῆ, πόσον πικρὰ εἶνε ἡ ζωὴ!
— Ἄν τσάρω, λέγει ὁ Μιμῆς, ποτέ μου ζῆν ἔφαγα.
Ἐστὴν ἀπὸ τῆς Μικροῦλας Τραλαῖῶς.

Ἡ μικρὰ Φανή περιμένει τὴν μάμμην τῆς, ἡ ὅποια ἐπιστρέφει ἀπὸ ταξείδιον, καὶ ἐρωτᾷ τὴν μητέρα τῆς:

- Μαμὰ, πότε θὰ φθάσῃ ἡ γιαγιά;
— Μετὰ τὸ γεῦμα, κόρη μου.
— Ὡ! φωνάζει ἡ Φανή, ὡς γευματίσωμεν λοιπὸν ἀμέσως τώρα, γιὰ νὰ φθάσῃ γρήγορα!
Ἐστὴν ἀπὸ τῆς Τσάτσας Γελαστῆς.

ΚΑΛΙΣΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Συνιστῶμεν εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς « Διαπλάσεως » τὰ ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου των *Διμιτρίου Εἰμαρμένου*, τὰ ὅποια θέλουσιν ἐκδοθῆ εἰς κομψότατον τόμον μετὰ τὴν 15^{ην} τοῦ προσεχοῦς Δεκεμβρίου. — Ὅλοι οἱ συνδρομηταὶ τῆς « Διαπλάσεως » πρέπει νὰ στολισώσι τὴν βιβλιοθήκην των μὲ τὰ ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ, διότι εἶνε ἡ πρώτη συλλογὴ πρωτοτύπων ἑλληνικῶν διηγημάτων διὰ παιδιὰ, γεγραμμένων μὲ τὴν χάριν καὶ τὴν τρυφερότητα αἱ ὅποια ἀνέδειξαν τὸν κ. Διμιτρίου Εἰμαρμένου ἕνα τῶν καλλίστων παιδικῶν συγγραφέων.

Ἡ τιμὴ τῆς συνδρομῆς φρ. 1,50 εἶνε προπληρωτέα, ὡς βλέπετε καὶ εἰς τὴν ἀγγελίαν τοῦ κ. Διμιτρίου Εἰμαρμένου, τὴν ὅποιαν λαμβάνετε μετὰ τοῦ παρόντος τεύχους τῆς « Διαπλάσεως ». Αἱ συνδρομαὶ γίνονται δεκταὶ εἰς τὸ Γραφεῖόν μας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ »

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ »

Ὁ τόμος τῆς δευτέρας ἑξαμηνίας τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ », ὁ ἀποτελούμενος δηλαδὴ ἀπὸ τὰ φυλλάδια τοῦ Ἰουλίου μέχρι Δεκεμβρίου, καὶ ὁ ὅποιος, ὡς γνωρίζετε ἤδη, θὰ περιέχῃ τὸ εἰκονογραφημένον παιδικὸν αὐθιανόημα « Εἰς τὴν θάλασσαν! » τοῦ συγγραφέως *Μιμῆ-Ρήδ*, θὰ ἐκδοθῇ ὄλος ὁμοῦ διὰ μίαν, καὶ θὰ διανεμηθῇ εἰς βιβλίον πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ἡμᾶς ἐτοιμασθῆ, ἴσως μετὰ τοῦ τεύχους τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ τοῦ Δεκεμβρίου.

ΤΑΞΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

Δι' ἑλλείψιν χώρου ἀνεβλήθη διὰ τὸ προσεχὲς ἄλλον ἢ δημοσιεύσις τοῦ ἔκτου δελείου τῶν συνεισοφορῶν, αἱ ὅποια ἐξακολουθοῦσιν ὄλον.

Ἡ *Μικροῦλα Τραλαῖῶ*, μὲ γράφει: ὅτι ὁ Μιμῆς τους, ὁ μικροῦλάκις ἀδελφός τῆς, ποῦ μόλις ἀρχίζει νὰ μιλῇ, ἔμα εἶδε τὴν εἰκόνα τοῦ βασιλέως *Δίγκο-Μπίγκο* ἐπὶ τῆς νὰ κρυφθῇ στήν μαμὰ του, γιὰτι φοβήθηκε τὸν ἀράπη ποῦ ἐφαίνετο σὺν ζωντανός· καὶ τώρα λοιπὸν ἔμα δὲν κάμνει φρόνημα τοῦ λέγει: « Νά! ὁ Δίγκο-Μπίγκο ἐρχεται, ὁ ἀράπης! » καὶ ἀμέσως ἠσυχάζει ὁ Μιμῆς τους καὶ γίνετα ἄργακι. — Ἡ *Μικροῦλα Τραλαῖῶ* εἶνε μικροῦλα ἀκόμη καὶ δὲν εἰσφέρει πᾶσον κακὸν εἶνε νὰ φοβίξῃ τὸν Μιμῆ με τὸν ἀράπη καὶ μὲ τὰ στοιχεῖα καὶ μὲ τὰς Νεραίδες· τώρα ὅμως ποῦ θὰ μάθῃ ὅτι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ κάμῃ τὸν ἀδελφόν τῆς νὰ γίνῃ ἕνα δεῖλὸ παιδί ποῦ νὰ φοβῆται καὶ τὴν κτιάν του, θὰ πᾶσῃ νὰ τὸν φοβίξῃ καὶ θὰ προσπαθῇ νὰ τὸν ἠσυχάζῃ μὲ ἄλλον τρόπον, χωρὶς νὰ τὸν βλάπτῃ τὸν καὶ μὲν.

Ἡ δὲ *Τσάτσα Γελαστῆ* εἶνε, λέγει, πολὺ περιέργη καὶ ἀνυπόμονη νὰ μάθῃ πῶς εἰμπόρεται νὰ ξεφορᾷ ὁ

Ο ΛΕΩΝ ΕΠΕΤΕΘΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΓΟΥΒΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΠΕΝ-ΜΠΡΑΙΕ.
[Εἶναι ἐκ τοῦ παιδικοῦ μυθιστορήματος « Εἰς τὴν θάλασσαν! »]

Γουήλ από τὰ χέρια τοῦ Δίγχο-Μπίγκο. Τῆς φαίνεται ἄγιο σὺν ἀδύνατο πρᾶγμα νὰ ἔκπερσῃ μιά σταλιὰ παιδί, σὺν τὸν Γουήλ, νὰ τὴν γλυτώσῃ ἀπὸ ἓνα ἀράκη, βασιλεὺς τῶν ἀράκηδων. Ἄν ἤξευρες, ἀγαπητή μου, ὅτι πρὶν γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ νόγια τοῦ βασιλεῦς τῶν ἀράκηδων, εἶχε γλυτώσει ἀπὸ τὰ νόγια τοῦ βασιλεῦς τῶν ζῶων, ἐνὸς λέοντος δηλαδή ὁ ὅποιος ἐπετέθη νὰ τὸν ἐξοχίσῃ καὶ αὐτὸν καὶ τὸν προστάτην του τὸν Μπέν-Μπραῖς καὶ ἂν δὲν ἐπρό-

φθαναν ν' ἀνεθοῦν εἰς ἓν δένδρον θὰ τὴν ἐπάθαιναν, ἂν, λέγω, τὰ εἰκνους αὐτὰ καὶ τόσα ἄλλας περιπετείας καὶ κινδύνους τοὺς ὁποίους ἐπέρασε ὁ Γουήλ, δὲν θὰ σοῦ ἐφαίνετο μεγάλο πρᾶγμα πὺς τὴν ἐγλύτωσε ἀπὸ ἓνα μέθυσον ἀράκη. Ὀλίγη ὑπομονὴ χρειάζεται· καὶ μετ' ὀλίγον θὰ ἐκδοθῇ ὀλοκλήρων τὸ βιβλίον τὸ ὅποιον, εἶμαι βεβαία, ἀπλήστως θὰ ἀναγνώσῃς, καὶ τότε θὰ ἴδῃς πόσον γενναῖος ἦτο ὁ Γουήλ.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Μὴ ἀφίης ποτὲ διὰ τὴν αὔριον ὅ,τι εἰμπορεῖς νὰ κάμῃς σήμερον.

Ἄν ἀγοράζῃς πράγματα τῶν ὁποίων δὲν ἔχεις ἀνάγκην, γρήγορα θὰ πωλήσῃς ὅσα σοῦ εἶνε ἀναγκαῖα.

Μὴ μεταχειρισθῆς ἄλλον δι' ὅ,τι εἰμπορεῖς νὰ κάμῃς ὁ ἴδιος.

Μὴ ἐξοδεύεις τὰ γρήματά σου πρὶν τὰ κερδίσῃς.

Ἡ ματαιότης καὶ ἡ ὑπερηφάνεια μᾶς προξενοῦν δαπάναις πολλὴ μεγαλειτέρας παρὰ ἡ πεῖνα, ἡ δίψα καὶ τὸ κρύον.

Ποτὲ μὴ μετανοεῖς διότι ἔφαγες ὀλίγον.

Ποτὲ δὲν κοιτάζει τις εἰς ὅ,τι κάμνει προθύμως.

Μὴ ἀγοράζῃς ποτὲ πρᾶγμα περιττὸν μετὰ τὴν πρόφασιν ὅτι εἶνε εὐθηνόν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

156. Ἑλληνοσούμφωνον. Αἰ—d'e'ai—αὐ'ά'ο'αι—έ—ή—'ά'ή'ι'—'αι—'ε—'ή—'ε'έ'η'.

Ἑστέλη ὑπὸ Ἰ. Σφίην.

157. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε γράμμα, τὸ δεύτερόν μου πόλις καταστραφείσα ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τὸ δὲ σύνολόν μου εἶνε τὸ πρὸς τὸν Θεὸν ἀπονεμόμενον σέβας.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Ἐκτοροῦ τοῦ Τριτοῦ.

158. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε ἀντανυμία, τὸ δεύτερόν μου νῆσος, καὶ τὸ σύνολόν μου καρποφόρον δένδρον.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καισαρος.

159. Συλλαβόγραφος. Τὸ πρῶτόν μου εἶνε ἄρθρον, τὸ δεύτερόν μου εἶνε μέρος τοῦ σώματός σου καὶ τὸ σύνολόν μου ὄνομα ἀρχαίου ποιητοῦ.

Ἑστέλη ὑπὸ Κ. Π. Παντοσίτου.

160. Λεξιγράφος. Μὲ κεφαλὴν εἶμαι πόλις, ὄνει ταύτης καὶ ἐξυτονουμένη εἶμαι ὑποδιαιρέσις τῶν σταθμῶν.

Ἑστέλη ὑπὸ τῆς Ζεφυρίου Ἀύρας.

161. Λεξιγράφος.

Νῆσος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας
Ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφίης;
Κ' ἐπαρχία τῆς Ἰδίας
Ἄν μὲ ἀποκεφαλίσῃς.

Ἑστέλη ὑπὸ Μουκίου Η. Φιλακίδου.

162. Λεξιγράφος.

Εἶμαι κράτος τῆς Εὐρώπης· ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς,
Κράτος ἄλλο τῆς Εὐρώπης θὰ ἴδῃς καὶ θ' ἀπορήσῃς.
Κι' ἂν μοῦ κόψῃς τὸ κεφάλι
Γίνομαι ἄγία πέλι.

Ἑστέλη ὑπὸ τῆς Πληγωμένης Τρυφῆος.

163. Μεταγραμματισμός.

Πλέω ἐπὶ τῆς θαλάσσης· ἐν μοῦ γράμμα ἂν ἀλλάξῃς, εἰς τὰς νῆσους, ἀναγνώστα, πρέπει νὰ μὲ κατατάξῃς.

Ἑστέλη ὑπὸ τοῦ Μέλωνος Ἄρτου.

164. Λογοπαλίνων. Ποία λέξις γράφεται μὲ Γ;

Ἑστέλη ὑπὸ Κ. Π. Παντοσίτου.

165. Λογοπαλίνων. Ποῖον ὄρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εὐρίσκεται εἰς τὰς ἀγέλας;

Ἑστέλη ὑπὸ τῆς Μικρᾶς Πηγαλοῦδας.

166. Γρίφος. Φιλῶτα! σελήνη δός.

Ἑστέλη ὑπὸ τῆς Ἑλικωνιάδος Παρθένου.

ΛΥΣΕΙΣ

139. Τὸ σῶζειν τινὰ ἐκ τοῦ κινδύνου εἶνε ἔργον ὀφειλόμενον εἰς πάντα ἄνθρωπον, τὸ δὲ εὐεργετῆν τοὺς ἐχθρούς εἶνε μεγίστη ἀγαθοποιία. — 140. Πρέπει νὰ καθαρῶμεν τοὺς ὀδόντας μας, ἡ ἀκαθαρσία σαπίζει αὐτοὺς καὶ τότε ὑποφέρομεν δεινοὺς πόνους. — 141. Μύκωνος (Μ, κῶνος). — 142. Ἐρις. — 143. Λαβύρινθος (Α, Β, βίν, θῶς). — 144. Ὑδρα. — 145. Ἀλλὰ (Α, Α). — 146. Μυελὸς-βελος. — 147. Κέρδος, κέρδος. — 148. Γάμος, μάγος. — 149. Ἐκεῖνος ὅστις χρεωστῆι περισσότερο ἀπὸ ὅσα ἔχει. — 150. Εἶχε ἑνδεκα αὐγά. — 151. Ἐκεῖνος ὁ ὅποιος ἔχει τὴν μεγαλειτέραν κεφαλὴν. — 152. Χείριστος Ἑλλήνων Ἑριόαλτης. — 153. Ζήτει σαθρῶ δόξαν ἐγκαταλειπῆν. — 154. Moisson. — 155. Après le thé (le T).

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ

Ἄαυτος, 9. — Ἀνατέλλων Ἀστήρ, 4. — Ἄσπερος Νίκη, 8. — Ἀραβικὸς Ἰσπός, 9. — Βλάχος Χρ. Γ. 5. — Βούγας Στου. 1. 7. — Γαῖον Αἰκ. 4. — Γραῖα Ἀρσ. 12. — Δημητρίανος Κοκκουσοῦ Πενταγράφη, 8. — Κορυθαλλός, 14. — Κυπριακὸς Ἀστήρ, 11. — Ἐκτωρ 3 Τριτοῦ, 7. — Ἐλαρὰ Ἄκατος, 8. — Ἑλικωνιάς Παρθένος, 10. — Εὐκλιόκομος Ἀθῆνα, 15. — Ζεφύριος Ἀύρα, 14. — Δεωνίδας Ζήνι, 7. — Οσοδοσιῶδες Ἀγγελικὴ, 9. — Θεολογικὸς Ἀστήρ, 9. — Ἰουλίος Καισαρ, 5. — Ἰωνεὶς τοῦ Αὐλοῦ, 7. — Ἰωαννίδης Ν. Β. 7. — Καρχαδὼν Ἰωάννα, 9. — Κορυθαλλός, 9. — Κυριακὸς Ἀστήρ, 7. — Μάλας Ἄρτος, 6. — Μήλινα τῆς Ἰθάκης, 4. — Μικελὸς Κωνστ. 3. — Μικρὰ Λούκινα, 8. — Μικρὰ Πηγαλοῦδα, 7. — Μικρὸς Πολυδὸς, 2. — Μικροῦλα Τραλαλί, 12. — Μυρμηδών, 8. — Πάσσαρ Ἀλεξανδρῶν, 6. — Πονηρὰ Ἄλκαου, 2. — Ρηγοτόκος Μήλινα, 8. — Σαρηγιάννης 2 Δ. 5 καὶ 8. — Σοκρεῖτος Δικτατέρη, 3. — Σολομωνίδης Ἰωάννης Στ. 7. — Συναρὰς Ὀρσις, 5. — Τζουή Μικρὰ, 10. — Τριχ Τράχ, 1. — Τσιουτακρίνι, 9. — Τούσσα Γέλαστί, 13. — Τριτοῦ τοῦ Πηλαγῶν, 8. — Χρυσουργ, 8. — Χρυσόκρατος Ἐλαρῶ, 4. — Ψαράς Πλάτων 5. 5.